VOORLICHTING
INFORMACION

Orgaan van de Regeringsvoorlichtingsdienst der Ned. Antillen — Organo di Servicio di Informacion di Gobierno Antillano

12de Jaargang – No. 5 Juni 1968 Drukkerij De Curaçaosche Courant N.V.

Cumpleaños di Reina Juliana i nacemento di Prins Maurits

E fecha cu Su Mahestad Reina Juliana ta hasi anja semper ta ser celebrá denter di henter Reino mescos cu na Antillas Neerlandes cu húbilo i un entusiasmo sincéro di demostracion di lealtad i cariño pa Cas di Oranje Nassau.

Mescos e anja aki tambe esei a sosodé cu e tradicional aubade, parade, recepcionnan na Gouvernementspaleis, e brindís oficial na Club De Gezelligheid i otro clubnan mas, fiéstanan cu pustamentu pa prémionan, feria i for di anja último e water festival cu a bin contribuí di un manera elogióso na aumentá e animácion.

S.M. Reina Juliana

Na Corsow príncipálmente e parada militar, e waterfestival i e feria den e boognan di forti na Otrabanda, e anja aki a atraé masha hende i tabata e púntonan culminante di celebracion di cumpleaños di Su Mahestad Reina Juliana.

E anja aki a toca na Su Excelencia Minister President Sr. Ciro D. Kroon e honor i satisfaccion di a manda un telegram di felicitacion cu motibu dje cumpleaños di Su Mahestad, tantu na su mes nomber como di henter poblacion di Antillas Neerlandes, pa cuá La Reina a manda di Su banda tambe un telegram di agradecimiento.

Dia 30 di April tabata un dia di festeho tanto esun organisá pe Comisionnan como di varios grupo cu espotáneamente a recordá cu bailenan i di otro forma e celebracion di cumpleaños di nos Reina den tur sector di nos comunidad, demostrando asina e lázonan histórico íntimo cu ta uni nos cu nos Famía Real.

S. A. R. Prinses Margriet i Sr. Mr. Pieter van Vollenhoven, e feliz mayornan di Prins Maurits.

Prins Maurits a náce

Dia 17 di April 1968 Su Exc. Minister President Ciro D. Kroon a ricibí di Su Mahestad Reina Juliana un telegram cu ta bisa:

„Cu esaki mi ta participábo i e otro miembronan di Ministerraad cu mi jiu Margriet awe-nochi a duna luz na un jiu homber. Mi ta suplicábo además di tréce esaki na conocementu di Staten di Antillas Neerlandes.

firmá Juliana".

Inmediátamente despues di recepcion dje telegram aki, Su Exc. Sr. Ciro D. Kroon a manda dos telegram respéctivamente na Su Mahestad Reina Juliana i S.A.R. Prins Bernhard, i na e feliz mayornan S.A.R. Prinses Margriet i Sr. Mr. Pieter van Vollenhoven, na nomber di Gobiernu i poblacion di Antillas Neerlandes. Mescos tambe Su Excelencia Gobernador di Antillas Neerlandes, Mr. N. Debrot, a manda telegramnan pa e correspondiente miembronan di nos Famía Real. Den tur e mensáhenan mencioná e deséo a ser expresá cu e hoben Prins lo tin un bida feliz i cu bon suerte lo companjé.

En conexion cu e naceméntu di e jiu homber di S.A.R. Prinses Margriet i Sr. Mr. Pieter van Vollenhoven e habitántenan di Antillas Neerlandes a hanja ocasion di por ofrecé nan felicitacion ne Mayornan dje hoben Prins door di firma e regístronan di felicitacion destiná pesei. Na Aruba, Bonaire, Sint Maarten, Saba i Sint Eustatius arreglo dje regístronan tabata na encargo dje respectivo Gezaghebbernan c.q. Administradornan, mientras cu na Corsow e regístronan tabata depositá na Gouvernementspaleis cu tur facilidad posibel pa tur hende por a hanja ocasion pa pone nan firma eidén. Na su debido tiempo tur e regístronan lo ser encuaderná den forma di boeki i entregá na S.A.R. Prinses Margriet i Sr. Mr. Pieter van Vollenhoven.

Dia 21 di April 1968 Sr. Mr. Pieter van Vollenhoven a duna op oficialmente na burgerlijke stand na Utrecht di nacementu di su jiu homber **Prins Maurits Willem Pieter Hendrik van Oranje Nassau van Vollenhoven.** E nacementu a tuma lugar segun e noticia oficial dia 17 di April 1968 pa 7'or i 36 minuut (ora Hulandes). Como testígunan a figurá Dr. L. J. M. Beel, Vice-president di Raad van State i Luitenant-generaal A. B. Wolff, héfe di fórsanan aérea. E prins a pisa shete liber i un ons ora ela náce i e tabata 52 cm. largu.

E noticia di advenimiento di e di dos príncipe den nos Casa Real, manera ta di comprendé, tabata causa di masha alegría den nos Pais.

Clausura di anja legislatívo i apertura di esun nobo 1968-1969

Diabierne 10 di Mei 1968 e último reunion di Staten dje anja legislativo 1967-1968 a tuma lugar. Sr. O. R. A. Beaujon, kende a pidi retiro como President, a dirigí e reunion pa trata e 9 puntonan dje agenda.

E principál tábata proposicion pa un President i un Vice-President pe anja legislativo nobo 1968-1969 i como último punto clausura dje anja legislativo cu a yega na su fin.

Promé e cartanan credencial di Sr. H. M. van Delden, kende ta bin reémplazá Sr. Beaujon como miembro di Staten, a ser aprobá di acuerdo cu e sistema acostumbrá. E otro puntonan di agenda tur a ser aceptá sin discusion, i despues a bini na turno e punto tocante di proposicionnan pa un President i un Vice-President pe anja legislatívo nobo.

E comision pa recogé e vótonan tabata consistí di Sres. P. A. van der Veen, Ch. E. W. Voges i O. Croes. A ser depositá 21 voto, di cuá 17 tábata pa *Sr. L. A. Abraham como promé candidato pa President* i 16 voto pa Sr. P. A. van der Veen como segundo candidato.

Pa Vice-President Sr. O. Croes a obtené 15 voto como promé candidato i Sr. A. C. Wathey 14 voto.

Despues cu Sr. O. R. A. Beaujon a participá cu pa motibunan especial ela decidí di retiré for di Staten, ela bisa cu lo e recordá cu alegría e anja i mei cu ela ocupá e puesto ei. E ta contentu di por constatá cu e nivél dje discusionnan semper tabata digno, i ela terminá pa agradecé Sr. F. van Grieken, Griffier di Staten i su staff completo, prensa local i e otro medionan di publicidad, pa nan apreciado cooperacion.

Sres. S. Rigaud, Ch. E. W. Voges, C. Yarzagaray, J. Geerman, G. E. A. Booi, S. D. Abbad i O. Croes, tur a expresá palábranan di elógio pa Sr. Beaujon, lamentando cu e tin cu retiré.

Apertura 1968 - 1969

Inauguracion dje periodo legislatívo nobo pa 1968 - 1969 a tuma lugar diamarsmainta 14 di Mei 1968 cu e ceremónianan militar i di otro forma imprecionante. Además di tur e Ministernan di nos Gobierno, Miembronan di Bestuurscollegenan Insular, Gezaghebbernan, i otro autoridadnan hudiciál, militár, civíl i eclesiástico, representántenan di Comercio y Indústria tabata presente i tambe hopi otro prominéntenan mas di nos comunidád.

Na yegáda di Gobernador na Staten e banda militar a tóca himno di Reino. E comision pa recepcion di Gobernador tábata consistí di Sres Ch. E. W. Voges, C. H. W. Húeck i O. Croes.

Djies despues di su entrada i cu ela ocupá su puesto, Su Exc. Gobernador Mr. N. Debrot a téne su discurso, enfocándo e puntonan saliente di e anja legislatívo cu a terminá i a tréce dilanti plannan i proyectonan di leynan cu Gobierno Central tin of ta preparando pe anja nobo cu a cuminzá (1968-1969), un discurso detayádamente prepará di un manera esmerá, di tal manera cu tur hende por hanja un idea clá di tur e aspéctonan mas principál cu ta di interés pa henter poblacion di Antillas Neerlandes. Na un otro lugar den dje mes número aki di nos órgano, e discurso aki ta publicá en extenso.

Despues di a terminá su discurso, Su Exc. Gobernador Mr. N. Debrot, acompanjá pe Comision, a sali di vuelto pa su Palacio.

I di e manera aki nos a drenta un anja legislativo nobo cu ta di spera cu lo e tréce hopi felicidad i progreso pa henter pueblo di nos Pais.

Durante dje reunion solémne di apertura dje anja legislativo nobo 1968—1969, riba e foto aki, Su Exc. Gobernador Mr. N. Debrot ta pronunciándo e discurso tradicionál cu ta contené un relato di e anja anterior i plannan di Gobierno proponé di hiba a cabo den esun nobo. Te na man robés nos por míra Su Exc. Sr. P. J. S. de Jong, Premier di Hulanda sintá banda di Su Exc. Sr. C. D. Kroon, Minister President di Antillas Neerlandes.

Drs. B. M. LEITO Gezaghebber interino di Corsow

Cu retiro pa motibu di salud di Sr. W. G. de Haseth dia 17 di April 1968, a ser nombrá Sr. Drs. B. M. Leito como e Gezaghebber interino nobo.

Sr. Leito a nacé na Corsow 6 Februari 1923; e ta casá i e matrimonio Leito-Koot tin 4 jiu.

Na 1938 Sr. Leito a bai Europa pa estúdio, pasando último guerra na Hulanda. December 1950 ela pása cu éxito su exámen doctoral den Economía (seccion comercial). November 1951 Drs. Leito a drenta servicio di Gobierno di Antillas Neerlandes na Departamento di Asuntonan Social i Económico. December 1952 ela bai traha pa Territorio Insular di Corsow na Financien; for di 1961 te 1965 como hoofd di e departamento ei.

Na Mei 1965 ela bai back na Gobierno di Antillas como Administrateur (directeur) na Financien, cuá puesto ta incluí avisá Gobierno den tur asuntonan tocante finanzas. Drs Leito a ocupé además cu: secretario dje intermediador di Gobierno pa Corsow, directiva di Stichting Technisch Onderwijs, Stichting Wetenschappelijke Bibliotheek, instructor na Instituut voor Middelbaar Onderwijs pa mucha muhé, R.K. Onderwijsraad pa Corsow i Bonaire, miembro di Eilandsraad di Corsow (1955 te 1963), miembro di Staten 1959 te 1962), Regeringscommissaris (President-commissaris) di Bank van de Nederlandse Antillen, President di Raad van Toezicht op de Postspaarbank, miembro di Sociaal Economische Raad i varios otro mas.

S. E. Minister-President Ciro D. Kroon condecorá

Apertura fábrica di koffie

Na principio di April 1968 a bishitá Corsow un delegacion consistiendo di alto personáhenan di esféra di Gobierno i Comercio di República di Colombia en conexion cu inauguracion simbólico di un fábrica pa prepará koffie (múla, empaquetá, etc.) den e zona liber di Nieuwe Haven. E acto oficial a ser efectuá door di Su Excelencia Minister President di Antillas Neerlandes Sr. Ciro D. Kroon, na cuá ceremonia a asistí un cantidad di invitadonan, además di Su Excelencia Minister di Agricultúra di Colombia Sr. E. Blair i director di Atlantic Food N.V. Sr. P. Rodriguez. Tambe tabata di bishíta ne ocasion aki Sra. Maria Lleras de la Fuente, jiu muher di President di Colombia Dr. Carlos Lleras Restrepo, acompañá pa su ruman Dr. Hernando Lleras, su cuñá Dr. Herman Vargas i e secretario-privá di e President Dr. John Agudelos Rios.

Condecoracion

Gobierno Central a ofrecé na honor dje delegacion un recepcion na Curaçao Hilton Hotel, na unda a reuní un selecta concurrencia di invitadonan i Su Exc. Sr. E. Blair, na nomber di su Gobierno, a hasi entréga na Su Exc. Sr. Ciro D. Kroon e ornamentonan perteneciente ne condecoracion di San Carlos den Grado di Gran Cruz, cu ta e distincion mas haltu di su Pais. Minister Kroon contestando e palabranan usá den e citacion explicatorio dje condecoracion, a demostrá di a keda masha conmoví pe motibunan cu tabata cáusa pa Gobierno Colombiano a otorgué un distincion tan especial; e ta convencí cu e honor cu e ta sinti tambe ta racaé riba pueblo di Antillas Neerlandes.

Minister Kroon a hasi énfasis riba e demostracionnan di amistad entre e dos paisnan den palabranan bunita i bon scohé.

E foto ariba ta sacá na momento cu Su Excelencia Minister President di Antillas Neerlandes Sr. Ciro D. Kroon cu satisfaccion bien merecí ta sonreí i ta ser felicitá pa Su Excelencia Ministro di Agricultura di Colombia Sr. E. Blair, cu motibo di a cába di ser condecorá i entregé e insignanan cu ta corresponde ne honroso Orden di San Carlos den Grado di Gran Cruz, loke a ser otorgá na Minister President Sr. C. D. Kroon door di Gobierno di Colombia. Na man robes Su Excelencia Gobernador di Antillas Neerlandes Su Excelencia Mr. N. Debrot i na man drechi un miembro dje delegacion Colombiano cu a bishitá Antillas ne ocasion ei, ta aplaudí, mientras cu na man robes tras di Gobernador Debrot e Ministernan Sres. R. Isa i E. Voges ta sigui curso dje evento.

E otro foto abou ta mustra parti dje concurrencia cu a asistí ne acto di apertura Diasabra dia 6 di April último di e fábrica di koffie door di Su Excelencia Minister President di Antillas Neerlandes Sr. C. D. Kroon. Entre e presentenan nos por mira entre otro parti dje delegacion Colombiano cu a bini Corsow especial pe ocasion aki i na man drechi ex-Gezaghebber interino di Corsow Sr. W. G. de Haseth i Diputado Sr. G. M. Rozendal.

KONINKLIJKE ONDERSCHEIDINGEN

Ter gelegenheid van de verjaardag van Hare Majesteit de Koningin zijn de volgende Koninklijke Onderscheidingen toegekend bij Koninklijke Besluiten van 23 april 1968 No. 1 en van 27 april 1968 No. 3.

Officier in de Orde van Oranje Nassau

Jossy Capriles	Directeur „La Casa Amarilla N.V." (Curaçao)
W. G. de Haseth (bij bevordering)	Gewezen wnd. Gezaghebber van het Eilandgebied Curaçao
H. C. Henriquez	Lid, Wnd. Voorzitter Algemene Rekenkamer Nederlandse Antillen (Aruba)
Hubert Muskus	Directeur Firma Muskus & Co., Curaçao
Julio S. Schouwé	Hoofdcommissaris van Politie (Curaçao)
G. C. Sprockel	Griffier Hof van Justitie (Curaçao)
Cl. M. Whitfield (bij bevordering)	Voorzitter van de Kamer van Koophandel (Aruba)

Ridder in de Orde van Oranje Nassau

W. G. Breusers	Referendaris A. (Curaçao)
Huberto A. Maduro	Substituut-Griffier Hof van Justitie (Curaçao)
Walter A. Palm	Hoofd Afdeling Personeelszaken Centraal Bestuurskantoor (Curaçao)
H. E. Pereira	Administrateur bij het Water- en Energiebedrijf (Aruba)
Henry Prince	Bestuurslid Ned. Ant. Olympisch Comité (Curaçao)
J. J. A. Ruimers	Directeur „Martinus de Porresschool" (Curaçao)
A. G. L. Wagemans	Hoofd George Charles Pire College (Curaçao)

Gouden Eremedaille

Antonio A. Arends	Commies-Verificateur (Curaçao)
L. Geerman	Laboratorium-Technicus (Aruba)
Mej. M. E. Greaux	Onderwijzeresse 2de klasse (St. Maarten)
H. Ch. J. Hek	Hoofd tevens Administrateur van het Huis van Bewaring op Aruba
V. E. Naar	Commies (Curaçao)
V. A. Ramos	Onder-Inspecteur van Politie (Curaçao)
Mej. H. L. Stuger	Gouvernements-Vroedvrouw (Bonaire)
N. A. G. Vermeer	Onder-Inspecteur van Politie (Aruba)
J. M. Wild	Commies-Verificateur (Aruba)

Zilveren Eremedaille

L. Anthony	Walbootsman (Aruba)
G. A. Bernabela	Bode 1ste klasse A. (Curaçao)
J. van den Bos	Agent 1ste klasse (St. Maarten)
S. M. F. Dania	Chef Telefoniste (Curaçao)
A. M. Delima	Stoker-Olieman 1ste klasse (Curaçao)
Mej. L. Delvalle	Hoofdverkoopster (Curaçao)
M. P. van Dinter	Operator (Curaçao)
B. S. Dwarskasing	Verpleger (Curaçao)
J. A. Figaroa	Voorman-timmerman (Aruba)
S. L. Hernandez	Laborant (Curaçao)
Mej. F. S. E. Isenia	Kassiere (Curaçao)
Mej. F. B. Kalmes	Huishoudster (Aruba)
D. E. Kirindongo	Agent 1ste klasse (Curaçao)
L. L. Kleinmoedig	Electro-monteur (Curaçao)
M. A. A. Koster	Gevangenbewaarder (Curaçao)
B. Luidens	Uitvoerder B (Aruba)
Mej. L. Luydens	Kwekelinge (Curaçao)
M. O. Martus	Bode 1ste klasse A. (Curaçao)
Mej. M. F. B. Oduber	Hulp-Onderwijzeres (Aruba)
C. Overijender	Agent 1ste klasse (Curaçao)
Mej. O. V. Patrick	Hoofdverpleegster (Curaçao)
Mej. A. C. E. Pourier	Hulp-Onderwijzeres (Aruba)
J. H. Quast	Agent 1ste klasse (Curaçao)
B. W. Sleeswijk	Verpleger (Curaçao)
A. Z. Veeris	Hoofdbrievenbesteller
Mej. M. R. Willems	Onderwijzeres 4de rang (Curaçao)

Bronzen Eremedaille

J. M. Alberto	Pijpfitter (Curaçao)
D. Heiland	Agent van Politie 2de klasse (Curaçao)
C. F. Isidora	Agent van Politie 2de klasse (Curaçao)
A. J. Jacobs	Ploegbaas (Curaçao)
J. Ch. Lieveld	Arbeider (Curaçao)
M. R. Martina	Postbediende (Curaçao)
M. R. Penza	Bundelmaker (Curaçao)
J. M. Pinnafort	Stoker-Olieman 2de klasse (Curaçao)
H. C. Sprott	Bode (Curaçao)
P. I. Virginia	Ploegleider lijnwerker klasse A bij de Telefoondienst (Curaçao)

Parlamentárionan di Reino di bishíta

E bishíta cu e delegacionnan parlamentário di Surinam i Hulanda a hasi na Antillas Neerlandes di 16 di April te 1 di Mei 1968 tabata e di tres ronde dje bishítanan parlamentario na e tres partinan di Reino. Tabata dia 19 di Juli 1955 cu e mocion di Staten di Antillas Neerlandes a ser aceptá unánimamente door dje otro partnernan di nos Reino, pa trece mas contacto i conocementu personal entre e representátenan di e pueblonan dje tres partinan di Reino, lo ta na interés i lo contribuí na un mihó entendimiento i un idea mas real di loke ta forma nos Reino. E iniciativa aki tabatin consecuencia cu ya dos ronde dje bishítanan a tuma lugar caba i e biaha aki e di tres cu a caba di finalizá, manera tabata di spera, a resultá den un berdadéro prueba dje finnan deseá manera originálmente e intencion di Antillas tabata.

E nombernan di tur e parlamentarionan cu tabata na Antillas ya a ser publicá den nos número anterior. Na cabez dje delegacion di Hulanda tabata pará Prof. Dr. Ir. J. P. Mazure, president di Eerste Kamer; pa Surinam tabata Sr. O. W. van Genderen, president di Staten di Surinam i pa Antillas Sr. O. R. A. Beaujon, president di Staten di Antillas Neerlandes.

E programa pe parlamentárionan tabata extensivo. Na nan yegada na Dr. Albert Plesman Luchthaven nan a ser saludá i ricibí door di e Comision di Recepcion consistiendo di e President, lidernan dje fraccionnan i Griffier di Staten, además di representántenan di Su Exc. Gobernador di Antillas, di Raad di Ministernan i di Bestuurscollege di Corsow. E delegacion a hasi acto di presencia serca Su Exc. Gobernador Mr. N. Debrot, despues serca Raad di Ministernan i luego serca Bestuurscollege di Corsow. Dia 17 di April tabatin un reunion solémne di Staten na unda President di Staten di Antillas Neerlandes a duna un bienvenida caluroso na e delegacionnan, despues di cuá e Presidentnan dje delegacionnan di Surinam i Hulanda tambe a hasi uso di palabra, i despues dje reunion nan a hanja chens di cerra conocí cu otro personálmente.

Sr. Beaujon despues di a duna bienvenida na tur e preséntenan i representantenan dje pueblonan Hulandes i Surinam cu tabata huespednan di nos Pais, mustrando cu conociendo otro su Pais i nan situacionnan económico i social sin duda lo redundá na mas comprendementu i aprecio. Entre otro e orador a bisa cu „nos union ta sinta den nos diversidad". Esei ta simbolisá aki den dje sala di Staten i e deséo ta resaltá den tur pa hasi e Statuut bira un realidad viviente, cu e deséo pa sigui busca loke ta uni nos i pa sigui den e sentido ei pa evitá separacion. Den nos union ta sinta sinembargo nos mayor libertad, cu ta e derecho di por decidí di separá, pero e union mayor ta e libertad di por hasi esei. Na final di su speech Sr. Beaujon a laga desvelá un regalo cu e representacion di Surinam a tréce, un columna di aluminium cu ta keda riba un mapa di Surinam, traha di bauxiet brutu riba un pedestal di mahok cu e escudo di Surinam di oro puro di aya mes.

Na un otro lugar nos ta publicá tur e tres interesante speechnan dje tres presidentnan dje delegacionnan, i nos por bisa cu tantu di parti di Surinam como di Hulanda nan palabranan tabata alentadóra i cu elógio pa nos Pais i su habitántenan.

Prof. Dr. Ir. J. P. Mazure, president dje delegacion Hulandes, como un recuerdo na e di tres ronde dje conferencianan aki a entregá na Sr. Beaujon un mapa for di siglo 17 di e territorio di Caribe.

Sr. O. W. van Genderen, president dje delegacion di Surinam a demostrá e deséo pa sigui bishitá otro pa tréce mas entendimiento i progreso, den un speech emocionante. Ela recordá tur e jiunan di Surinam cu a hanja trabou den Antillas Neerlandes, expresando su gradecimiento pesei. Su Exc. Gobernador di Antillas Neerlandes Mr. N. Debrot, Su Exc. Minister President C. D. Kroon, tur e otro ministernan, miembronan di Staten, Gezaghebber interino Drs. B. M. Leito, i autoridadnan militar, ecleciástico i hopi otro prominentenan di comercio y industria a demostrá nan interés pe reunion solémne aki.

Bishíta dje delegacionnan na tur e diferente islanan tabata de lo mas cordial i cu ocasion pa nan por a cerra conocí personálmente cu tur gruponan den nos comunidad, pa cuá nan a mustra masha interes i a keda áltamente contentu di a hanja e oportunidad aki ofrece na nan tan espontáneamente.

E recepcion na Hotel Hilton cu Staten di Antillas Neerlandes a prepará i ofrecé ne representantenan di poblacionnan di Surinam i Hulanda dia 17 di April, tabata algu grandioso i tur afó prepará. Na tur e otro islanan tambe recepcionnan a ser organisá, na unda e visitantenan a hanja ocacion di por a combersá i cámbia idea cu personanan di henter Antillas Neerlandes.

Aki nos ta mira di robes pa drechi Mr. M. J. F. M. van Thiel, president di Tweede Kamer; Prof. Dr. Ir. J. P. Mazure, president di Eerste Kamer; Sr. O. R. A. Beaujon, president di Staten di Antillas Neerlandes; Sr. O. W. van Genderen, president di Staten di Surinam; i Sr. F. D. van Grieken, griffier di Staten di Antillas Neerlandes, durante dje reunion solemne di Staten cu a tuma lugar dia 17 di April 1968.

Redevoeringen tijdens de Openbare Plechtige bijeenkomst der Staten van de Nederlandse Antillen op 17 april 1968

Openingswoorden van de Voorzitter van de Staten der Nederlandse Antillen, de heer O. R. A. Beaujon

Ik open deze plechtige vergadering van de Staten van de Nederlandse Antillen en heet U allen van harte welkom. In het bijzonder roep ik een hartelijk welkom toe aan onze collegae-volksvertegenwoordigers uit Nederland en Suriname. Het is voor ons een bijzonder voorrecht en een groot genoegen om hen heden in ons midden te hebben, om op deze wijze de derde ronde van het interparlementair contact in Koninkrijksverband, officieel een aanvang te doen nemen.

U kunt ervan overtuigd zijn dat dit persoonlijk contact door ons op hoge prijs wordt gesteld, aangezien wij van oordeel zijn dat dit contact, zoals ook in het verleden is gebleken, in hoge mate kan bijdragen tot versteviging en verlevendiging van de Koninkrijksbanden.

Gedurende een 10-tal dagen zult U samen met ons optrekken om door eigen aanschouwing kennis te maken — voor sommigen onder U om de kennismaking te hernieuwen — met onze zes eilanden. Kennismaking met elkaars landen en met elkaars sociale, economische en politieke problemen zal ongetwijfeld leiden tot begrip en waardering van de respectieve standpunten en moeilijkheden. Het is dan ook daarom, dat wij het initiatief hebben genomen om het interparlementaire contact in Koninkrijksverband in een derde ronde te continueren, hoewel het een parlementair gebruik is om zich angstvallig te houden aan twee ronden en men slechts bij uitzondering overgaat tot een derde ronde.

Uw aanwezigheid hier vandaag is een tastbaar bewijs dat ook de Staten-Generaal van Nederland en de Staten van Suriname het nut van deze bezoeken geheel onderschrijven, hetgeen ons grote voldoening schenkt. In het bijzonder stellen wij het op prijs dat de Voorzitters van de 1ste en 2de Kamer van de Staten-Generaal alsmede de Voorzitter van de Staten van Suriname deel uitmaken van de Delegaties. Het is onze innige wens dat U zich allemaal, zowel in deze zaal als elders in dit deel van het Koninkrijk, volkomen thuis zult voelen.

Het schijnt traditie te zijn, dat deze interparlementaire bezoeken aanvangen met een officiële vergadering van het Parlement, zowel hier als in Nederland en in Suriname. In de eigenlijke betekenis van het woord is deze bijeenkomst echter geen vergadering; immers, er zijn geen beraadslagingen, er worden geen beslissingen genomen in de gewone zin des woords en er is eigenlijk niets dat doet denken aan een gewone vergadering van de Staten of de Staten-Generaal. U ziet immers in deze zaal vele genodigden terwijl U achter mij vier vlaggen ziet, die er anders ook nooit zijn. Ja, U ziet er drie, maar het zijn er wezenlijk vier: de Nederlandse vlag is ook Koninkrijksvlag en derhalve ook onze vlag. Deze bijeenkomst zou dus oppervlakkig gezien ook in de Griffie-Kamer gehouden kunnen worden. Doch het is niet zonder reden dat wij samenkomen in een zaal waar de wil van het volk door middel van zijn vertegenwoordigers tot uiting wordt gebracht. Er is immers één punt ter tafel, waaraan nergens beter dan in de vergaderzaal van het hoogste wetgevend orgaan in den lande, relief kan worden gegeven. Dit ene punt is onze eenheid in verscheidenheid. Door deze bijeenkomst in deze zaal wordt nu onze eenheid, symbolisch uitgebeeld. Door deze bijeenkomst komt stilzwijgend tot uiting de wil van ons allen om het Statuut tot levende werkelijkheid te brengen, de wil om te blijven zoeken naar datgene dat ons kan binden en tevens ook de wil en de bereidheid om die weg te volgen, die naar elkander zal leiden en om datgene te vermijden wat ons zou kunnen scheiden. Er is niets dat meer breekbaar is dan de verbondenheid die is opgelegd, terwijl er aan de andere kant niets hechter aan elkaar verbonden is dan een uit eigen vrije wil tot stand gekomen binding. In onze binding bestaat — afgezien van de noodzakelijke beperkingen geldig voor alle de drie landen — de grootst mogelijke vrijheid, n.l. die van opzegging van de binding. Maar de grootste binding is de vrijheid om deze binding op te zeggen.

In een wereld, verdeeld door vele "ismen", bedreigd door koude, lauwe en monetaire oorlogen, doet het ons goed dat wij samen, hoewel maar een stipje in de totaliteit van de wereld, proberen door onderling begrip en waardering met de vooropgestelde wil om elkander bij te staan, steeds die koers te varen welke zal kunnen leiden tot het wegnemen van de verschillen die ons nog zouden kunnen scheiden.

Geachte aanwezigen en in het bijzonder geachte collega's van overzee, het is niet mijn bedoeling om Uw geduld nog verder op de proef te stellen met een ellenlang betoog. Ik zou nog kunnen uitweiden over het Statuut, over onze economische situatie, over de sociale toestanden hier, maar dit is niet mijn bedoeling. Het is slechts onze wens, dat U hier door eigen aanschouwing ons land leert kennen. U bent welkom en wij verheugen ons in Uw aanwezigheid. Ik wil echter niet eindigen zonder onze collegá's uit Nederland de verzekering te hebben gegeven, dat wij zeer erkentelijk zijn voor de reeds verleende en nog te verlenen hulp. Het is onze wens om onze economie zodanig op te voeren en te grondvesten, dat ook wij in de toekomst in staat zullen kunnen zijn om onze bijdrage te leveren aan die gemeenschappen, die het nodig mochten hebben. Ik dank U.

Rede van de heer O. W. van Genderen, Voorzitter der Staten van Suriname

Mijnheer de Voorzitter!
Rijksgenoten!

Ik acht het een bijzonder voorrecht de tolk te zijn van de Surinaamse bevolking om in Uw Parlement in aanwezigheid van de Nederlandse Parlementaire delegatie en alzo de goede verstandhouding tussen de Parlementen der drie Rijksdelen symboliserend, het woord te mogen voeren.

Allereerst mag ik U, M.d. V., namens de gehele Surinaamse bevolking dank zeggen voor de gevoelige en hartelijke woorden van welkom tot onze delegatie gericht; tegelijkertijd breng ik de beste wensen en groeten over aan de delegaties, aan U en aan de bevolking van de Nederlandse Antillen.

Met heel veel genoegen hebben wij Uw uitnodiging om aan een nieuwe cyclus te beginnen aanvaard en zijn hier wederom met de delegatie uit de Staten-Generaal en met Uw Parlement verenigd om gestalte te geven aan de door Uw Staten op 19 juli 1955 met algemene stemmen aangenomen motie, waarin overwogen werd dat persoonlijke kennismaking en contact tussen de volksvertegenwoordigingen der drie Rijksdelen bevorderlijk zullen zijn voor het onderlinge begrip, de goede verstandhouding en een reële Koninkrijksgedachte.

Het gevolg van Uw prijzenswaardig initiatief is, dat er reeds twee ronden van de parlementaire bezoeken aan de drie Rijksdelen zijn afgesloten.

Thans vangen wij met de derde ronde aan en ik veroorloof mij hierbij de vrijheid te constateren dat het doel dat aan de gedachte van Uw motie van 19 juli 1955 ten grondslag lag, volkomen aan de verwachtingen heeft beantwoord. Immers, de band die in de laatste jaren gesmeed is tussen de drie Rijksdelen is dermate hecht, dat verslapping daarvan moeilijk denkbaar is.

Zo is de belangrijkste binding in het Statuut, namelijk het Huis van Oranje, levendig gebleven.

Wij denken hierbij aan de bezoeken door het Koninklijk Paar en de Oranjetelgen, bij welke gelegenheden door de heterogene bevolkingsgroepen der Rijksdelen buiten Europa om, op ondubbelzinnige wijze liefde, aanhankelijkheid en trouw betoond werden aan het Koninklijk Huis.

Mijnheer de Voorzitter! Wij zijn ervan overtuigd dat ons verblijf in Uw Rijksdeel bijzonder aangenaam zal zijn. Wij putten deze overtuiging onder meer uit de ervaringen tijdens de twee voorgaande parlementaire bezoeken van 1955 en 1962 opgedaan. Bij die gelegenheden hebben wij mogen genieten van Uw oprechte vriendschap en spreekwoordelijke gastvrijheid. Ik mag U verklappen dat er steeds meer verlangd wordt naar de ontmoeting tussen de delegaties der drie Rijksdelen.

Veel meer kennis dan voorheen werd in een periode van 13 jaren van wederzijdse bezoeken van de parlementen vergaard, waardoor diverse regionale problemen beter benaderd en beoordeeld kunnen worden.

Vandaag zijn wij, hoewel op Uw uitnodiging, geheel op basis van vrijwilligheid en gelijkwaardigheid wederom bijeen. Deze kenmerken van ons "in vergadering bijeen zijn" vinden hun basis terug in de binding van het Statuut, dat na overleg tussen mensen van goede wil tot stand kwam.

De behoefte om de nieuwe rechtsorde verankerd in dit Staatsstuk naar de letter en naar de geest te beleven, wordt steeds meer gevoeld.

Terwijl wij de wereld in dit staatsstuk een monument ter navolging presenteerden, beuken thans de golven van de evolutie onmeedogend tegen de rots van dit Statuut.

Wij worden thans geconfronteerd met de vraag of wij die deze wereld tot voorbeeld zijn geweest van wat overleg vermag, ooit zullen moeten stilstaan.

Is het niet juist zo, dat de progressiviteit die ons Statuut siert, van ons eist dat wij steeds voort moeten gaan en dit staatsstuk meer inhoud, meer leven en meer kleur geven?

Laten wij ervoor waken dat de dynamiek van de wereld om ons heen niet min of meer onzichtbaar wordt en ons zo doende isoleert ten aanzien van dat wat de wereld op dit stuk van vooruitgang ons te bieden heeft.

Laten wij ervoor zorg dragen dat een mogelijk isolement wordt verijdeld, opdat de wereldstroom, die ons Koninkrijk zal moeten binnendringen, ons niet overweldigt met zijn brute gecompliceerde wreedheid.

In ons Koninkrijk, waar er plaats is enerzijds voor Nederland als ontwikkeld en geïndustrialiseerd land en anderzijds voor Suriname en de Nederlandse Antillen, die behoren tot de in ontwikkeling zijnde landen en verkeren in de prae-industrialisatie periode, moet in gemeenschappelijk overleg en samenwerking worden gezocht naar het juiste evenwicht in onze politieke en economische ontwikkelingen.

Het is een secret de polichinelle, dat de twee economisch zwakkere delen van het Koninkrijk min of meer met gelijksoortige economische problemen te kampen hebben en een grote achterstand hebben in te lopen bij een jaarlijks niet te onderschatten bevolkingsaccrès.

Dat Nederland als economisch sterkere partner in deze tripartite compositie zich hiervan sterk bewust is en veel doet om deze achterstand in te lopen, getuigt de forse economische hulp, die onze beide landen reeds van Nederland mochten ontvangen. Ik denk hierbij aan het Tienjarenplan en nu weer aan het Vijfjarenplan.

Het is een daad van oprechte waardering, wanneer ik hier een bijzonder woord van dank uitspreek voor het op correcte wijze naleven van artikel 36 van het Statuut, dat imperatief stelt dat Nederland, Suriname en de Nederlandse Antillen elkander hulp en bijstand verlenen. Opvallend is, dat deze hulp en bijstand op generlei wijze zijn beperkt.

Mijnheer de Voorzitter! Het heeft in de loop der tijden niet aan pogingen ontbroken om de economie van Suriname en de Nederlandse Antillen weerbaar te maken en de strijd daartoe, waar mogelijk, gezamenlijk te voeren.

Gedacht werd bijvoorbeeld aan de afzet van Surinaamse produkten op de Antilliaanse markt. Suriname zou op zijn beurt van de Antillen olieprodukten kunnen betrekken. Deze wens kon helaas nog niet worden gerealiseerd.

Mijnheer de Voorzitter! De bevolking van de Nederlandse Antillen heeft eraan meegewerkt dat de hier woonachtige Surinamers zich mochten integreren in de Antilliaanse gemeenschap.

Onze landgenoten hebben op hun beurt het bewijs geleverd dat zij hun lot verbonden hebben aan dat van hun Antilliaanse broeders. Het resultaat is dan ook dat Surinamers enige perioden achtereen zijn gekozen tot leden van Uw Parlement. Daardoor zijn zij in de gelegenheid gesteld om mede te arbeiden aan de totstandkoming van Antilliaanse wetten.

Hoewel gedurende de laatste jaren de kans op emplooi op de Nederlandse Antillen voor de Surinaamse werknemers is afgenomen en een groot deel der Surinaamse arbeiders genoodzaakt is naar zijn land terug te keren, moeten wij uit erkentelijkheid terugdenken aan de achter ons liggende jaren, toen de Surinaamse arbeiders een ruim arbeidsveld op de Antillen vonden.

In U, M.d.V., zeg ik de gehele Antilliaanse gemeenschap dan ook namens de bevolking van Suriname dank voor het met open armen ontvangen van werkwillige Surinamers, die bereids emplooi op de Antillen hebben gevonden.

Mocht voor Suriname een periode van grote bloei aanbreken — hetgeen wij vurig hopen — waarin mankracht nodig zal zijn, dan zal het ons een genoegen zijn om op onze beurt, indien nodig, de in de moeilijke jaren van U ontvangen steun niet slechts met dankbaarheid, maar tevens met wederkerigheid te beantwoorden.

Ik moge besluiten met hulde te brengen aan het Antilliaanse Parlement voor het prijzenswaardig initiatief om bij toerbeurten de wederzijdse delegaties uit de Parlementen der drie Rijksdelen tot een bezoek uit te nodigen, waardoor het onderlinge begrip levendig kan worden gehouden en ik spreek de hoop uit dat onze vriendschapsband in het belang van onze landen en volkeren zal blijven bestaan tot in lengte van dagen.

Rede van de heer Prof. Dr. Ir. J. P. Mazure, Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Mijnheer de Voorzitter van de Staten van de Nederlandse Antillen.

Met grote erkentelijkheid beluisterden wij de vriendelijke welkomstwoorden, die U ons zojuist toeriep. De voortreffelijke wijze waarop U in het algemeen de betekenis van onze samenwerking hebt uiteengezet brengt mij ertoe om iets meer de nadruk te leggen op de persoonlijke gevoelens die in onze Nederlandse Delegatie leven nu wij dit bezoek mogen brengen. Ik moet daarbij een verschil maken. Er zijn enkele van onze Delegatieleden, die reeds eerder het voorrecht hadden om als lid van een Parlementaire Delegatie Uw land te bezoeken. Er zijn enkele andere die op andere wijze hier reeds waren. Voor hen geldt — daar heb ik mij van kunnen overtuigen — dat zij zonder uitzondering verheugd waren de kennismaking te kunnen hernieuwen.

Blijkbaar geldt dat wie eenmaal de charme van dit land onderging er door sterke banden mee verbonden blijft. Maar, voor de grote meerderheid van onze Delegatie — en ik behoor daar zelf ook toe — geldt dat zij voor het eerst van hun leven deze grond onder hun voeten voelen en mijn woorden zullen vooral uit hun oogpunt worden gesproken. In de twaalf uren, die wij hier nu zijn, vonden wij reeds bewaarheid wat de voorbereiding van deze reis, het lezen van geschriften over en het bekijken van platen van de Antillen, ons deden bevroeden. En dat is dat een Nederlander bij zijn ken-

nismaking met dit land wordt getroffen door een samengaan van twee tegenstrijdige gevoelens: vreemd — dus boeiend, eigen — dus vertrouwd. Mag ik eerst iets zeggen over het eerstgenoemde aspect. Wij voelen ons hier vreemd, omdat klimaat, natuur en bevolking anders zijn dan die in het land waar wij zijn opgegroeid. Gisteren nog blootgesteld aan schraal en guur voorjaarsweer met een herinnering aan de winter vers in het geheugen, staan wij vandaag onder de tropenzon getemperd door een opgewekte passaatwind. Gisteren temidden van een natuur die nog winters aandoet, al zwellende knoppen en bloeiende voorjaarsbloemen; heden in de gelijkmatige groenheid van palmen, dividivi's en agaven. Niet minder opvallend is het verschil in bevolking. Maar hier past het ons niet te beperken tot de direkte indrukken, maar ook te denken aan wat U en ons, ieder op zijn wijze, tot een volk heeft gevormd. Wij Nederlanders weten dat ongeveer 400 jaar geleden de bewoners van ons grondgebied, die op dat ogenblik slechts door een toeval van dynastieke huwelijken een staatkundig geheel vormden, getuigenis aflegden van hun wil om als onafhankelijk volk in de wereld te staan. Maar de bevolking waaruit de toen nieuwe natie bestond was reeds eeuwenlang een taalkundig en cultureel samenhangend geheel geweest. Een voorbeeld ter illustratie. Indien het mogelijk zou zijn de voorouders van de leden van de Nederlandse Delegatie over — zeg maar — duizend jaar na te speuren, dan is het zeer waarschijnlijk dat de grote meerderheid van hen op het grondgebied van Nederland of in de nabijheid daarvan heeft gewoond. Sterk verschilt daarmee de wording van het Antilliaanse volk. Zijn leven als natie meet zich nog slechts in decennia. De bevolkingsgroepen, waaruit Uw volk is ontstaan, waren heterogeen naar taal en cultuur. En waar de voorouders van U, leden van de Staten van de Nederlandse Antillen, 500 jaar geleden mogen hebben gewoond, zeker niet in wat thans Uw land is. Bij doordenken vervult het ons met verbazing en verwondering dat gij ons — reeds thans duidelijk — als één volk, als meer dan een toevallige geografische verzameling van mensen, tegemoet treedt. Het meest kenmerkende van een volk, een eigen taal, bezit gij. Dit spreekt ons sterk aan, omdat een bekend Nederlands dichter, zij het geen landgenoot van ons, heeft uitgesproken: "de taal is gans het volk". En op deze taal, op dit Papiaments, moogt gij terecht trots zijn en op een geheel andere wijze dan waarop wij onze taal waarderen. Het Nederlands immers is ontstaan door differentiatie, afgesplitst uit een voorheen gesproken meer algemeen Germaanse taal, die zelf weer — maar daarvoor moeten wij teruggaan tot een grijs en moeilijk toegankelijk verleden — een splitsing was van de oer-indo-europese taal. Het Nederlandse volk heeft dus zijn taal meegekregen als een erfstuk van het voorgeslacht. Wij hebben er de nodige zorg aan moeten besteden om haar bij de tijd te houden, zonder het eigen karakter aan te tasten, maar het was de zorg die een hovenier wijdt aan een door anderen ontworpen en aangelegde tuin. Uw eigen taal, het Papiaments, ontstond daarentegen door integraties door synthese. Het is een spontane schepping van het Antilliaanse volk. Dit maakte gebruik van de vele talen, die immigrante hier brachten, en hanteerde deze als grondstoffen waaruit iets nieuws tot stand werd gebracht. En — en dat is in deze wereld uitzonderlijk — dit Papiaments is niet als een aantal andere nieuw ontstane talen, slechts de moedertaal van een brede massa, ook de cultureel-leidende groepen van Uw volk maakten met voorliefde van deze taal gebruik. Daardoor kon reeds een boeiende Antilliaanse letterkunde in Papiaments ontstaan. De scheppende synthese, die het Antilliaanse volk heeft tentoongespreid in zijn taal en in zijn maatschappij, zien wij als een adelsbrief voor Uw volksbestaan. Dit was dus alles over wat voor ons vreemd was.

Thans enkele woorden over het eigene en vertrouwde dat wij hier aantreffen. Ik wil iets zeggen over taal, letterkunde, geschiedenis, staatkunde en economie. Bij dit Parlementair bezoek kunnen wij onze eigen taal spreken. Wat wij zeggen kan direkt uit ons hart komen, maar ook bij U direkt tot het hart doordringen, want naast Uw eigen Papiaments beheerst U het Nederlands volledig. En dat betekent tevens dat er een letterkunde is, die zowel Antilliaans als Nederlands is. Nu wij hier komen, voelen wij de in onze eigen letterkunde neergelegde emoties na. Die van Frits Ruprecht voor wie het eerste weerzien van Curacao na 14 jaar afwezigheid niets dan heerlijkheid was en de gevoelens van een Vreemdeling op Aarde bij het binnenvaren van de haven van dit eiland. De geschiedenis heeft Uw lotgevallen onlosmakelijk verbonden met de onze. Uw volk heeft zich volledig gevormd, terwijl onze vlag boven Uw land woei. Het rijpingsproces van Uw volk en Uw taal geschiedde — men zou haast kunnen zeggen — onder voogdij, maar dat is normaal voor een beginnend leven en ik geloof dat de erkenning van Uw zelfstandigheid niet veel achterliet bij Uw bereiken van de volwassenheid. Daardoor kan de geschiedenis voor ons een band vormen zonder bittere nasmaak. Dit verklaart ook hoe het mogelijk is dat na Uw volwassenheid een staatkundige band tussen twee zelfstandige volken behouden is gebleven. Nadat bij vorige bezoeken over en weer over het Koninkrijk is gezegd en na wat U, Mijnheer de Voorzitter, zelf zojuist daarover hebt opgemerkt zal ik mij thans hierbij beperken.
Slechts onderstreep ik *met* U hoe de grondslag van het Statuut is: de vrijwilligheid, die verankerd ligt in ons beider wil om wat ons cultureel bindt in stand te houden tot beider heil. Alle organisatorische en economische banden en hun voordelen zie ik niet als het uitsluitende doelstelling van het Statuut; het is ook een natuurlijk uitvloeisel van onze historisch en cultureel gefundeerde vriendschap.

Over de economische banden toch nog een enkel woord. Sinds het vorige bezoek van een Nederlandse Parlementaire Delegatie aan Uw land kwam de associatie van de Antillen met de Europese Economische Gemeenschap tot stand. In het door Uw Regering uitgegeven boek "Investment factors" wordt deze associatie terecht gekenschetst als belangrijk voor het industriele klimaat in de Antillen. Ook wie het bestaan van economische blokken niet onverdeeld toejuicht en wie betreurt dat de recente U.N.C.T.A.D. 11 ten aanzien van de wereld-handel geen grotere vorderingen kon maken, moet erkennen dat zolang de wereld niet als een eenheid blijkt te kunnen werken, economische integratie tot grotere eenheden en economisch noodzakelijk en politiek wenselijk is. Wij zijn verheugd dat wij aldus ook economisch samengaan ter voorbereiding van een wereld-omvattende samenwerking.

Na deze ontleding van de gevoelens van onze Delegatie als slot nog iets over onze kijk op Uw land. Ons treft hoe Uw land als een microcosmos de problemen, waar de wereld als geheel mee worstelt eveneens vertoont, maar hoe gij de weg wijst naar een oplossing. Gegroeid uit heterogene bevolkingsdelen heeft U een synthetische instelling getoond hoe deze een samenleving kunnen vormen, die een geintegreerde indruk maakt ondanks de conflicten, die ook U niet gespaard blijven. Uw economische moeilijkheden, die U dikwijls gekend hebt, hebt gij door tijdig verzetten van de bakens kunnen opvangen. Uw economie, die aanvankelijk steunde op landbouw en handel, werd later medegeschraagd door industrie, terwijl gij thans in overeenstemming met de algemene economische ontwikkeling, met succes mede in de diensten-sector optreedt. De demografische dreiging, de bevolkingsexplosie, die de Aarde en Uw eilanden onbewoonbaar dreigt te maken, is ook bij U nog niet overwonnen. Ben ik goed ingelicht dan vertonen juist de laatste jaren een daling van

het geboortecijfer die doet hopen dat een evenwicht zal worden bereikt in een leefbare samenleving.

Mijnheer de Voorzitter, vol verwachting staan wij aan het begin van ons bezoek aan Uw land. Wij zijn nu reeds overtuigd dat onze verwachtingen nog zullen worden overtroffen, dat wij node afscheid zullen nemen en in plaats van een "vaarwel" een "tot weerziens" zullen uitspreken. De aanwezigheid van de Surinaamse Delegatie verhoogd in bijzondere mate de waarde van dit bezoek. Gaarne wil onze Delegatie U een blijvend aandenken aan dit bezoek achterlaten. De symbolisering van onze verbondenheid zochten wij in een eerste contact tussen Nederland en de Antillen. Dit contact ontstond doordat Nederland, dat van oudsher de zee als vijand, als bedreiger van zijn lage land, had gekend, ontdekte hoe de zee ook vriend kan zijn. Het uitzwermen van Nederlandse zeelieden in de 16de en 17de eeuw was de eerste stap van een ontwikkeling, waardoor wij thans als deelgenoten van één Koninkrijk elkaar bezoeken. Wij zijn er trots op dat terwille van de zeevaart Nederlandse cartograven de wereld in beeld brachten met een betrouwbaarheid, die toen vooraan stond en met een gevoel voor kleur en decoratie, die ook thans nauwelijks worden overtroffen. Een kaart, die een van ons voorgeslacht maakte van Uw land en zijn omgeving in de tijd van onze eerste contacten, leek ons daarom een passend geschenk. Wij hopen, Mijnheer de Voorzitter, dat U dit geschenk waard zult achten om in Uw Statengebouw een plaats te vinden.

NOTICIANAN OFICIAL DI IMPORTANCIA

UNESCO/FAO - Symposium

Di acuerdo cu Disposicion Ministerial di 15 Maart 1968, cuminzando for di 31 Januari 1968, a ser instituí un comité di trabou cu tin pa encargo organisacion local dje UNESCO/FAO - Symposium tocante di Oceanografía i Peskería, cu lo tuma lugar na November 1968 na Corsow. Den dje comité di trabou e siguiente señornan a keda nombrá, a saber R. Broekman, Shell Curaçao N.V. (S.N.A.V.); Dr. A. Bruinenberg, Servicio Meteorológico; Dr. F. Creutzberg, Carmabi; B. Fijnje, Regeringsvoorlichtingsdienst; Commandeur A. J. de Graaf, Koninklijke Marine; H. Girigorie, Departamento di Asuntonan Social i Económico (Peskeria), i Drs. W. Chr. de Kook, Departamento di Asuntonan Social i Económico (Peskeria).

Examen Aleman M.O., etc.

Segun Landsbesluit di 12 Maart 1968 No. 24 a keda formá un comision encargá cu supervision riba e parti por escrito dje examennan pe áctenan Aleman M.O.-A, Ingles M.O.-A, Frances M.O.-A, Ciencias Económicas M.O. i Wiskunde M.O.-A, cu lo tuma lugar na 1968 na Corsow i Aruba. E miembronan dje comision ta: Sr. P. T. M. Sprockel, Inspector di Ensenjanza; Srta. Drs. A. C. Winkel, Adjunct-Inspectrice di Ensenjanza; Srta. L. F. G. M. Hillen, Adjunct-Inspectrice di Ensenjanza na Aruba; Sr. H. W. de Graaff, Adjunct-Inspecteur di Ensenjanza; Sr. F. B. Tromp, Adjunct-Inspecteur di Ensenjanza na Aruba; Sr. J. H. Volwerk, Adjunct-Inspecteur di Ensenjanza; Sr. J. Droog, Adjunct-Inspecteur di Ensenjanza; i Sr. E. W. Jurg, Hoofdcommies na Departamento di Ensenjanza.

Studieopdracht Sociaal werkster

Segun Landsbesluit di 22 Maart 1968 No. 5, cuminzando 22 April 1968 i te 22 Augustus 1968 Srta. J. I. Williams, Sociaal werkster A (Diploma Hulandes) den servicio temporal na Oficina di Voogdijraad na Aruba a hanja un studieopdracht pe por tuma parti na Cleveland ne programa dje „Council of International Programs for Youth Leaders and Social Workers".

Ampliacion Arbeidsvredebesluit II

Pa kita tur malentendimiento cu por a resultá, segun Gobierno por a observá tocante dje Landsbesluit cu ta contené medidanan en general, publicá den P.B. 1968 No. 7, pa ampliacion dje Arbeidsvredebesluit II, e siguiente noticia a ser publicá.

Cu e Landsbesluit tumá den P.B. 1968 No. 7, e hotelnan den Antillas Neerlandes cu tin mas cu binti kamber, a ser agregá den dje lista enumerativa dje Arbeidsvredebesluit II (P.B. 1957 No. 141). Den dje Arbeidsvredebesluit II, cuá besluit su obheto ta pa ehecucion di artículo 3B, promé lid dje Arbeidsgeschillenlandsverordening, e indústrianan di importancia vitál ta ser anotá. Originálmente na anja 1957 a ser anotá den dje Arbeidsvredebesluit II: Shell Curacao, Lago Oil & Transport Co. Ltd. i Curacaose Scheepvaart Maatschappij. Despues a ser agregá aserca Shell Tankers N.V., pa loke ta toca su indústria na Corsow, mientras cu últimamente a tuma lugar un agregacion mas cu e hotelnan mencioná aki riba, a base dje consideracion cu e indústria hotelera mester ser considerá di vital importancia pa desaroyo económico di Antillas Neerlandes. Pa tur e indústrianan aki un periodo di "afkoeling" di maximaal nobenta dia ta posibel a base dje segundo lid di artículo 3B dje Arbeidsgeschillenlandsverordening.

E declaracion di por aplicá artículo 3B pa hotelnan cu tin mas cu binti kamber no ta significá cu door di esaki a ser introducí un prohibicion di por wèlgá. Segun e promé lid di artículo 3B ta prohibí pa e trahadornan den dje indústrianan di importancia vitál di pone trabou abou i e dunadónan di trabou ta prohibí di duna nan retiro, te ora cu e mediacion dje landsbemiddelaar pa yega na un acuerdo of pa prevení e conflicto lo yega na su fin.

E segundo lid di artículo 3B ta habri e posibilidad pa door di un Landsbesluit por proclamá un periodo di „afkoeling" pa empresanan di vitál importancia di maximaal 90 dia.

Pe empresanan cu no ta di vitál importancia e periodo di "afkoeling" ta posibel te maximaal 30 dia.

E noticia oficial aki i desaroyo i finalizacion dje controvèrsia riba su mes entre trahadornan na hotel i e dunadónan di trabou ya a ser suficiéntemente discutí i publicá pa otro medionan, mientras tantu cu e asunto ta ser atendí debídamente caba.

Fallecimiento Dr. Martin King

En conexion cu e fallecimiento trágico di Dr. Martin Luther King na principio di April último Su Exc. Gobernador di Antillas Neerlandes a manda un telegram pa Cónsul General di Estados Unidos di America na Antillas Neerlandes, cu ta bisa: "Mi ta sínti di tin cu ofrecé na nomber di Gobierno i pueblo di Antillas Neerlandes nos sincéra condolencia na bo Gobierno i na famía dje difunto Dr. Martin Luther King, kende su bida cu a ser dedicá na e causa di paz, a yega na su fin asina trágicamente."

Nos Minister Plenipotenciario na Hulanda, Dr. Efrain Jonckheer, a declará ne ocasion ei di ta profúndamente conmoví door dje morto trágico di Dr. Martin Luther King. Entre otro cos Dr. Jonckheer a bisa cu ela sinja conocé Dr. King como un persona íntegro, kende a hasi hopi trabou importante pa por solucioná e problema di asunto di raza. Dr. Jonckheer a promové huntu cu Dr. King dia 20 October 1965 como doctor honoris causa na Vrije Universiteit di Amsterdam.

Fokker Friendship F-27 i Douglas DC-9 pa Caribe

Di acuerdo cu Landsbesluit di 27 Maart 1968 No. 3 Sr. V.A. Mans a ser tumá den servicio a base di un contract

a fin di hasi trabounan pa Luchtvaartdienst Nederlandse Antillen, cu e encargo cuminzando 27 Maart 1968 te 5 April 1968 di hasi un dienstreis na Hulanda pa hiba a cabo discusionnan cu Rijksluchtvaartdienst aya en conexion cu tumamentu den uso dje Fokker Friendship F-27 i e Douglas DC-9 den territorio di Caribe.

Estudiantenan Pto. Riqueño di bishíta

Dia 9 di April 1968 mas o menos cuarenta estudiante di Puerto Rico tabata di bishita na Corsow como invitadonan di Departamento di Cultura i Educacion.

Despues di a ser ricibí na Hato e estudiantenan a reuní den sala di reunion di Staten, na unda Drs. R. Römer i Mr. C. Dip, respectivamente Hefe di Departamento di Cultura i Educacion i Hefe di Oficina Central pa Asuntonan Hurídico i General, a duna nan splicacion tocante dje estructura política i económico di Antillas Neerlandes. Esaki a tuma lugar tanto na Spanjó como na Ingles.

Asistencia na „meeting" di médiconan

Segun Landsbesluit di 5 April 1968 No. 28 Sres. Dr. J. H. Hemmes, bacterioloog-seroloog den servicio temporal, Hefe di Landslaboratorium na Corsow, y Dr. O. J. ten Tije, patholoog-anatoom den servicio temporal na Landslaboratorium na Aruba, a ser encargá, cuminzando 17 April 1968, pa bai hasi un dienstreis na Kingston, Jamaica, na unda nan a tuma parti na e "Thirteenth Scientific Meeting" di e "Standing Committee for Medical Research in the British Caribbean", cu a tuma lugar aya di 19 te 23 di April último.

Curso „boetseren"

Na territorio Insular di Aruba segun Landsbesluit di 2 April 1968, cuminzando for di 21 Februari 1968, un curso di "boetseren" pa Voortgezette Studie Handenarbeid M.O. a ser habrí. Ne curso aki ta ser aceptá personanan cu tin nan diploma di un middelbare school of un hoofdakte. Duracion dje curso lo no ta pa mas cu seis luna. E lesnan ta ser duná den un dje localnan di Colegio Arubano na Oranjestad. Lo tin pa siman 5 ora di 50 minuut di les. E cursistanan lo tin cu paga un suma pe les na razon di *f* 100,—, cua montante mester ser cancelá di antemano. Pa demás informacion por acudí serca Sr. G. V. Ruiz, kende ta traha na Inspectie di Onderwijs na Aruba.

Sociaal Economische Raad

Di acuerdo cu Disposicion Ministerial di 4 April 1968 e siguiente personanan a ser nombrá pe periodo di 15 Maart 1968 te 15 Maart 1970 como miembro i respectívamente miembro suplente di e Sociaal Economische Raad, cu ta ser considerá di ta representá "bedrijfsleven" (negociantenan): Milton H. Henriquez, reémplazante R. E. Muller; A. M. Arends, reémplazante A. H. Raven; J. P. Quijada, reémplazante J. Hart; F. L. Maduro, reémplazante A. F. Croes; tur di Aruba; A. van Os, reémplazante S. F. Baron van Heemstra; Ch. Gomes Casseres, reémplazante Drs H. J. Sprock; J. van Ierland, reémplazante G. E. James; R. H. Venloo, reémplazante H. L. Spencer, tur di Corsow; i como miembro, respectívamente miembronan-reémplazante cu ta representá e autoridad di pais Sres. Drs. H. Moerman, reémplazante Drs. Th. G. M. Tijssen; Drs. B. M. Leito, reémplazante D. E. Calvo; Mr. P. C. Beetstra, reémplazante Mr. I. F. Faneyte, tur di Corsow; Mr. N. E. Henriquez di Aruba, reémplazante V. C. Vinck di Corsow.

Presidencia i secretaría lo ser ocupá respectívamente door di Drs. Moerman i Mr. P. C. Beetstra.

Analist Warren na New Jersey

Sr. A. R. Warren, analist na Landslaboratorium na Aruba, segun Landsbesluit di 5 April 1968 No. 26, a ser encargá, cuminzando 19 April 1968, pa hasi un dienstreis na New Jersey, na unda di 21 te 26 April 1968 ela participá na e "Advanced Training Course in Immunohemetology" di "Ortho Pharmaceutical Corporation".

Conferencia di „Foot and Mouth desease"

Di acuerdo cu Bestuurscollege di Territorio Insular di Corsow Sr. R. Gorsira, Hefe di Servicio Veterinario di Corsow, segun Landsbesluit di 3 April 1968 No. 7, a ser encargá como representante di Antillas Neerlandes na "The Inter-American meeting on Foot- and mouth desease", cu a tuma lugar di 8 te 11 April 1968 na Washington, D.C., U.S.A.

Clavel di plata pa Sr. F.H.M. Karner

Pa recomendacion di directiva di Prins Bernhard Fonds Nederland, S. A. R. Prins Bernhard a concedé na Sr. F. H. M. Karner e Clavel di Plata considerando su excelente méritonan en cuanto cuido di monumentonan den Antillas Neerlandes.

S. A. R. Prins Bernhard tin intencion di hasi entréga dje distincion aki durante un reunion na Palacio Real na Amsterdam dia 21 di Juni 1968.

Sr. Karner ta e di cuater persona di Antillas Neerlan-

des cu ta ricibí e Clavel di Plata. E otro personanan cu a ricibí esei caba ta Sr. R. Boskaljon, Sra. May Henriquez i Sr. Jan H. Beaujon.

Cursus di pintamentu

Cuminzando 13 Maart 1968 segun Landsbesluit di 8 April 1968 No. 15 den Territorio Insular di Corsow a ser instituí un cursus di Pintamentu pa Voortgezette Studie Handenarbeid M. O. Ne cursus aki ta ser admití personanan den posesion di diploma di un middelbare school of di e hoofdakte. Duracion dje cursus lo ta a lo sumo pa un anja. E lesnan ta ser duná den e klas di pinta di Radulphus College. Pa siman lo duna les di 5 ora di 50 minuut, mientras cu e cursistanan lo tin cu paga e suma di *f* 200,—, cuá montante lo mester ser cancelá di antemano den dos cuota di *f* 100,—. Pa mas informacion acudí serca e leider dje cursus Sr. P. A. M. Smetsers, Sta. Rosaweg 48.

Drs. R.A. Römer Hefe di Oficina di Cultura i Educacion

Cuminzando 1 Januari 1968, di acuerdo cu Landsbesluit di 18 April 1968 No. 23, Sr. Drs. R. A. Römer, referendaris A, Hefe-reémplazante di Oficina di Cultura i Educacion na Corsow, a ser designá oficialmente como Hefe dje Oficina ei.

f 10.— pa inscripcion di adrès di telegram

Segun Landsbesluit di 17 April 1968 No. 1, a ser estipulá cu, cuminzando for di 1 Januari 1968, pa inscripcion di cada adrès di telegram na Landsradio- i Telegraafdienst lo mester paga e suma di *f* 10.—.

Reémplazante-huez na St. Eustatius

Sr. Baron D. G. van Hardenbroek van Ammerstol, dokter na St. Eustatius, di acuerdo cu Landsbesluit di 22 April 1968 No. 4 a ser relevá honrósamente como reémplazante dje huez den Husticia na Promé Instancia, zittingsplaats St. Eustatius. Na su lugar Sr. Tjalling Johannes Steenstra, maestro di school na St. Eustatius a ser nombrá.

46 Anja Openbare Leeszaal

Na principio di Juni e institucion cu awe a para bira e pèrféctamente bon organisá "Openbare Leeszaal en Bibliotheek", expèrtamente dirigí pa Sra. D. M. van Schendel-Labega, i cu a bira un institucion indispensabel den nos comunidad, ta cumpli 46 anja cu ela ser habrí pa di promé biaha na Corsow. E promé reglement tocante fiamentu di boekinan di "Openbare Leeszaal en Boekerij", manera e tabata ser yamá, a ser mandá e tempu aya pa e corantnan cu tabata existí cu e súplica di Inspecteur di Ensenjanza pa duna publicacion ne i pa hasi propaganda pa fiamentu dje boekinan, bisando aserca cu na principio di Juni 1922 e "Openbare Leeszaal en Boekerij" lo keda habrí. E reglement aki a ser publicá den "De Curacaosche Courant" di 12 Mei 1922. E „boekerij" tabata habrí tur dia di trabou di 11 a.m. te 12.30 p.m. i además riba Dialuna, Diarazon i Diabierne di 5 te 6 or p.m. pa personanan riba 17 anja di edad, cu ta biba na Corsow, kende por ser inscribí como fiador di boekinan. Pe hóbennan di 12 te 17 anja cu a peticion di nan mayornan of voogdnan por hanja un kaarchi pa nan por fia boeki especial pa nan edad, pa cuá e boekerij tabata habrí solaménte riba Diabierne di 2.30 te 4 or p.m. i Diasabra di 11 a.m. te 12.30 p.m.

Ta bon recordá e acontecimiento aki awe en dia cu e institucion útil i beneficióso pa henter nos comunidad a crece di tal forma i bou di un bon direccion a resultá den un necesidad indispensabel pa adelanto cultural i educativo di e poblacion.

Plannan pa un resort-hotel na Seroe Colorado

Dia 29 di April 1968 President Directeur di Lago, Sr. W. A. Murray, a entregá na Su Exc. Minister di Finanzas di Antillas Neerlandes, Sr. F. J. Tromp, un rapport tocante un investigacion di mercado i economía en conexión cu plannan pa construccion di un resort-hotel na Seroe Colorado.

E projecto di hotel aki, cu lo contené 200 kamber cu e facilidadnan perteneciente manera entre otro un casino i un golfcourse di 18 hole, ta significá un contribucion importante pa apertura dje parti oriental dje isla. Además esei lo significá un ampliación di ocasion pa duna trabou ya cu por lo menos 300 persona lo ser empleá. Fuera di esei un semehante projecto ta incluí un distribucion considerable dje actividadnan económico dje isla, lo cual ta di acuerdo cu e esfuérzonan di Autoridad pa distribuí e desaroyo turístico i e provechonan cu esei lo trece cuné mas ámpliamente riba e isla. Na caso di un eventual realizasion di e proyecto di hotel aki, pe finanzamiento di cuá segun calculonan lo alcanzá 7 millon dollars, e iniciadornan mes lo zorg pesei. Na final dje entrevista e Minister a expresá su satisfaccion cu respecto ne manera enèrgico cu Lago a trata e asunto aki i a prometé tur clase di cooperacion y ayudo pa e proyecto lo por ser realisá mas pronto posibel. Un proyecto cu lo contribuí grándemente ne continuacion dje desaroyo turístico di Aruba en general i e aréa rondó di San Nicolas en especial.

Dok pa Aruba

Dia 2 di Mei 1968 Bestuurscollege di Territorio Insular di Aruba a presentá na Gobierno un peticion pa asercá Gobierno Hulandes pa por logra hanja un decision en principio tocante ayudo financiero pa construccion di un droogdok na Aruba, tocante cuá proposicionnan mas detayá lo ser entregá.

Reunion di ECLA na Chile

Di 23 te 25 di April 1968 e di 20 reunion di ECLA na Santiago de Chile a tuma lugar. E delegacion Neerlandes tabata consistí di Su Excelencia G. Rakim, Minister di Comercio y Indústria di Surinam, kende a actuá como representante di e delegacion di Reino. Tambe tabata presente Sres. H. Narain i S. H. Tjoa, Sr. R. A. C. Henriquez, representante di Antillas Neerlandes, i e promé secretario di e Embahada Neerlandes na Santiago Sr. E. Bos. Sr. Henriquez a trece na memoria den su speech e lazonan histórico cu desde siglo 17 ta existí entre Hulanda i e Hemisfério Occidental i en especial cu Antillas Neerlandes i Surinam. Antillas Neerlandes i Surinam a tuma parti activo na tur asuntonan di ECLA i di e manera ei Reino ta duna un importante contribucion den forma di ayudo tècnico i financiero na e paisnan Latino Americano.

Cuido di muchanan desventahá

Su Excelencia Minister-President C. D. Kroon a ricibí dje representantenan di e tres partinan di Reino cu a participá ne siman di estudio pa cuido di muchanan desventahá, e siguiente telegram di agradecimiento:

"Mas cu 200 representántenan di e tres partinan di Reino ne sesion final dje siman di estudio pa cuido di muchanan desventahá, organisá door di Stichting Klinisch Hogeronderwijs Nederlandse Antillen, ta expresá nan aprécio pe organisacion dje acontecimiento scientífico aki stop nan ta pone énfásis riba significacion dje cursus i ta expresá e deseo cu na e cuido di muchanan desventahá e mayor prioridad lo ser concedé."

Congreso di Rekenkamer na Tokio

Di acuerdo cu Landsbesluit di 23 April 1968 No. 7, Sres. R. A. C. Henriquez, president di Algemene Rekenkamer Nederlandse Antillen, i D. Bakhuis, secretario, a ser invitá ne di 6 Congreso International di Rekenkamer, cu a tuma lugar di 22 te 30 di Mei 1968 na Tokio, Japon.

Prins Willem - Alexander a cumpli anja

Na ocasion di e promé cumpleaños di S. A. R. Prins Willem-Alexander, Su Excelencia Minister President Sr. C. D. Kroon a manda e siguiente telegram pa S.A.R. Prinses Beatrix i S.A.R. Prins Claus:

"Tambe na nomber di poblacion di Antillas Neerlandes lo mi kier ofrecé Su Alteza Realnan sincéras felicitaciones na ocasion di cumpleaños di S. A. R. Prins Willem-Alexander".

Dia di Obrero 1968

Manera ya a bira oficial un dia liber e fecha 1 di Mei cu ta ser considerá tur caminda como e Dia di Obrero, e anja aki tambe ela ser celebrá.

E entusiasmo grandi cu anjanan anterior tabata mas visibel, e biaha aki a resultá menos door dje hecho cu e cantidad di bondnan di trahadornan den hopi centro di trabou, a celebré den gruponan separá. Tabatin optocht i otro demostracionnan i celebracionnan, manera baliamentu etc. i di otro forma mas.

E ceremonia sinembargo cu mas a yama atencion a tuma lugar na Koningsplein, na unda e promé piedra a ser poné pa construccion di un edificio própio dje bondnan di trahadornan PWFC., CFW. i CADMU. E tereno a ser cumprá serca Shell pe suma figurativa di un florin, mientras cu e idea ta pa caba di construí e oficina aki mas lihé posibel, i dje manera ei bondnan di trahadornan pa di promé biaha por disponé di nan mes edificio.

Den un speech bon prepará President di PWFC. Sr. Hubert Spencer a dirigié ne presentenan i a hasi un yamamentu na tur trahadornan na Antilles Neerlandes i en especial na esnan di Corsow pa join nan bond, pasobra manera último anjanan a ser demostrá cláramente ta solamente cu un union estrécho di tur trahadornan deséonan husto por ser obtené, mientras cu di nan parti demostracion di responsabilidad na nan trabou ta hasi nan mas fuerte na momentunan cu mester lucha pa nan derechonan. Sr. Spencer a mustra cu hopi a ser alcanzá den pasado, pero cu ainda tin hopi cos mas cu mester di atencion serio i contínuo na bienestar di trahadornan, loke tin cu redundá na beneficio tambe di nos Pais.

President di PWFC. Sr. Hubert Spencer dia 1 di Mei 1968 a póne e promé piedra na Koningsplein pe oficina nobo cu ta bai ser construí pe vakbondnan di PWFC, CFW i CADMU. Esaki ta nificá un paso mas alcanzá den historia di bondnan di trahadornan na Antillas Neerlandes. Diputado di Territorio Insular di Corsow Sr. S. G. M. Rozendal tabata presente ne acto manera e foto ta mustra.

Torneo Internacional di Piscamento

Dr. Hugo Felix Carias a gana promè premio

E segundo torneo internacional di piscamentu di Curaçao Yacht Club a tuma lugar di 12 pa 15 di April 1968 cu un programa bon poné den otro i cu a ser hibá a cabo na satisfaccion i den un ambiente agradable i amistoso, cu a resultá un éxito. E participántenan Arubano, Venezolano i Americano a keda berdadéramente contentu i a expresá esei sin ningun clase di resèrva na momentu cu nan a sali pa bai back nan Pais.

E torneo aki lo no laga di contribuí na propagá Antillas Neerlandes en general i Corsow en particular den estranhería, tantu pe tratu cu e participantenan a hanja como pe lazonan di amistad cu a ser creá.

Corsow a hasi un bon papel den dje torneo aki, saliendo Sr. Dr. Hugo Félix Carias cu un Blue Marlin di 240 liber, cu e promé premio pe piscá mas grandi i mas pisá.

E promé premio pe cantidad mas hopi di piscá pa un team a bai pa ,,Don Q" consistiendo di Sr. Jaime Sprock, Sr. Henry Trappenberg i Dr. Hugo Félix Carias, cu 288 liber di piscá den dos dia cohé.

Dr. Henk Beaujon a gana e segundo premio pe piscá mas pisá, un tuna di 124½ liber; segundo premio pe team cu a cóhe mas piscá tabata pa ,,Fair Lady" di Dr. Henk Beaujon, Sr. Bennie Jesurun i Dr. Jack Beaujon, cu un total di 186½ liber.

Varios otro premionan a bai pa Dr. Louis Hartman di Venezuela, Sr. Harold Arbiter di Merca i pa Club de Pescadores de Venezuela. E troostprijs a bai pa Aruba Nautical Club.

Na total durante dje torneo mas o menos mil liber di piscá a ser cohé, fuera di tur e otro piscánan cu no ta tuna of balaú, i cu no tabata conta pa ganamentu di e premionan.

Shete ploeg di Corsow, cincu di Venezuela, un di Merca i un di Aruba a tuma parti ne eventonan aki.

Esaki ta un dje piscánan grandi i pisá cu ta ser hisá cu ayudo di varios hende pa midié i pisé, durante dje segundo tournooi internacional di piscamentu na April último, den cuá Sr. Dr. Hugo Felix Carias (Corsow) a cóhe esun más grandi i pisá.

Flamingo Festival 1968: celebracion exitóso

Srta. Ilse de Jongh Miss Bonaire

E anja aki pa di promé biaha Bonaire a tuma e iniciatíva pa prepará un Festival bou di e nomber "Flamingo Festival Bonaire", pa cuá un comision a ser formá bou direccion di Sr. N. Tromp. Hunto cu e otro miembronan di e comision cu un entusiasmo i energía inigualable, nan por ta sigur di a lógra organisá e celebracion dje cantidad di eventonan aki di un manera acabá, cu a merecé aprobacion i admiracion di tur hende cu a presenciá of participá den dje festividadnan.

Ta ser calculá cu durante dje dianan ei tabatin na Bonaire como dos mil of mas personanan principálmente di Corsow i Aruba cu a bai pasa e dianan di Pascu di Resureccion aya, i manera ta di comprendé a costa e comision hopi trabou pa areglá hospedage di tantu bishitánte asina. For di esei caba ya por comprendé e atmósfera festívo cu a reina durante dje temporada ei.

Tabatin optochtnan di gruponan di carnaval di Aruba, Bonaire i Corsow. E grupo "Combat" di Corsow a yama masha atencion door cu nan a tráta di lagué pasa mas realístico posibel.

Dia 13 di April 1968 Srta. Ilse de Jongh a keda elegí entre e shete simpática i bunita candidátanan como Miss Bonaire. A toca na Gezaghebber Sr. E. J. Morkos e agradable honor di a efectuá e acto di coronacion den Hotel Bonaire, manera nos por mira riba e foto aki.

Férianan na Centro Hubentud Rincon, mescos cu e kamp di padvindernan na Fontein, tambe tabata masha animá. E welpnan a ser hospedá na Hellmundweg.

E féria di Centro Hubentud Rincon tabata destiná pa hanja medio pa construccion di un cas nobo pa hubentud na Rincon.

E optochtnan a pasa casi tur caminda na Rincon i Kralendijk.

Eleccion di Miss Bonaire

Pa asistí na eleccion di Miss Bonaire, tabata na Bonaire tambe e tres Miss-nan di Aruba, Bonaire i Corsow; Srtas. Y. Maduro, T. Landwier i I. Thodé, loke tabata un símpático gesto cu a ser apreciá.

Eleccion di Miss Bonaire en realidad tabata e punto culminante durante dje festividadnan.

Coronacion di Miss Bonaire a sosodé door di Gezaghebber Sr. E. J. Morkos, kende a patronizá e Festival, den Hotel Bonaire. Apertura dje Festival tabata na encargo di Sr. N. Tromp cu eleccion di Miss Bonaire. Sr. Eddy van der Horst, manager di Hotel Bonaire a zorg pa un bon arreglo di tur cos pafó dje bunita teraza banda dje piscina.

Aki nos por mira un parti dje sublime baai di Kralendijk cu su playa di santu na Flamingo Beach Hotel Club, na unda e deporte di skie ta un verdadero placer.

E acto a cuminzá cu tocamentu di himno Antillano sigui pa palábranan di introduccion di Sr. Tromp, kende a splika cu e eleccion di Miss Bonaire ta e promé den dje forma aki i cu tur e participantenan ta di promé biaha cu nan a tuma parti na un acto asina. Despues tabata Diputado Sr. R. P. Saleh kende a agradecé tur e instancianan cu a cooperá di un manera of otro pa por a hasi e festividadnan aki bira un éxito asina grandi i tambe pa e bon ayudo financiero cu e comision a ricibí di diferente banda. Ela usa palabranan di elogio pe hurado den nan taréa difícil, pero agradable. E hurado tabata consistí di e personanan Lourdes de Jurgens, A. de Chemme, W. Bruinzeel, J. van Oldenberg i J. Perdomo.

E candidátanan pa Miss Bonaire tabata: Srtas. E. Antoin, Miss Bonaire Trading; Ilse de Jongh, Miss Hotel Bonaire; Lucille Martijn, Miss Martijn Trading; Myrna Martijn, Miss Golden Star, Jenny Martis, Miss Flamingo Beachclub; Philomena Mercera, Miss Veira & Sons, i Th. Pauletta, Miss Rincon.

E conocido banda Típico Bonairiano tabatin na su encargo e parti musical cu a duna realce ne esféra agradable cu tabata reina. Tur e Miss-nan a ricibí caluroso aplauso di e tantísima concurrencia pa nan presentacion. Porfin Miss Hotel Curaçao, Srta. Ilse de Jongh, a ser anunciá door dje hurado como Miss Bonaire, loke a causá un aplauzó largu i entusiasmá.

Coronacion di Srta. De Jongh como Miss Bonaire door di Gezaghebber Sr. Morkos tambe a merecé un gran aplauso. Srta. De Jongh a bisa na final entre otro: „Mi ta contentu di por ta Miss Bonaire i mi ta spera di lo ta un bon miss tambe."

Openingsrede van Zijne Excellentie Gouverneur Mr. N. Debrot ter gelegenheid van het nieuwe Zittingsjaar van de Staten van de Nederlandse Antillen (1968-1969)

Mijnheer de Voorzitter, Mevrouw, Mijne Heren Leden der Staten,

Een terugblik over de jongste geschiedenis van de Nederlandse Antillen doet zien, dat op het terrein van de algemene wetgeving zoals ook in het algemeen regeringsbeleid regelmatig democratisering heeft plaats gehad.

Een zeer voorname stimulans daartoe is de zegenrijke werking van het aan onze parlementaire democratie inhaerente algemeen kiesrecht geweest en het was mede om die reden, dat de regering in de toespraken ter gelegenheid van de opening van de Staten-zittingen in de twee voorafgaande jaren speciale aandacht besteedde aan de verkiezingen voor de Staten en voor de Eilandsraden. Daarmede heeft zij tot uitdrukking willen brengen het onverminderde besef, dat het de taak der regering is doelbewust ook de politieke democratisering te bevorderen. Voortgaande op deze weg meent de regering dat de introductie in de nabije toekomst van het vak maatschappijleer op de scholen voor het voortgezet onderwijs, een belangrijke bijdrage zal kunnen leveren tot de opvoeding van de staatsburger als zodanig, terwijl tevens de aandacht gericht blijft op de vele mogelijkheden, die de educatieve televisie op dit stuk opent.

De regering vertrouwt dat verbreding van de algemene politieke interesse en van het algemeen politiek inzicht alsmede van het verantwoordelijkheidsbesef van de burger er toe zal bijdragen dat enerzijds de door het bestuur getroffen maatregelen en voorzieningen door het publiek naar waarde worden geschat en anderzijds gebrek aan objectiviteit, die vaak leidt tot overdrijving en als één van de grote gevaren van de democratie beschouwd wordt, opgeheven of voorkomen wordt.

Bij het optreden van het huidige kabinet in 1966 heeft het publiekelijk ervan mededeling gedaan, dat het in het belang van de Nederlandse Antillen en van de politieke stabiliteit hier te lande, voorstander is van een kabinet op een zo breed mogelijke basis. Door verschillende omstandigheden was samenstelling van een dergelijk kabinet direct na de verkiezingen niet mogelijk, doch het verheugt de regering dat zij in het afgelopen zittingsjaar er in geslaagd is de basis, waarop het kabinet tot dusverre steunde, te verbreden.

Dit doet intussen niets af — en daarop wenst de regering uitdrukkelijk te wijzen — aan de onverminderd door haar gehuldigde opvatting, dat het bestaan van een politieke oppositie in het parlement een onmisbare voorwaarde is voor een goed functioneren van de politieke democratie.

Was de verbreding van de basis van het kabinet een reden voor de regering om zich te verheugen, daartegenover staat dat Dr. E. Jonckheer recentelijk het door hem gedurende dertien jaren beklede ambt van Minister-President neerlegde, hetgeen een groot gemis voor de regering betekent.

Intussen stemt het de regering tot voldoening, dat de afgetreden bewindsman zijn gaven en ervaring in dienst van de Nederlandse Antillen blijft stellen. Met name zal zijn kennis en inzicht van groot belang zijn bij het meermalen uitgesproken streven van de regering om de veelvormigheid van het Koninkrijk in de behartiging van de buitenlandse betrekkingen en in de samenstelling van zijn buitenlandse vertegenwoordigingen beter tot uiting te doen komen.

Vorig jaar mocht ik van deze plaats het op 16 januari 1967 tussen de Vice-Minister-President van Nederland en de Minister-President van de Nederlandse Antillen, ondertekende protocol van conclusies betreffende ontwikkelingshulp van Nederland aan ons land noemen als een voorbeeld van tot leven gebrachte statutaire bepalingen op het stuk van de wederkerige hulp en bijstand tussen de Landen van het Koninkrijk.

En het is met bijzonder veel genoegen en grote erkentelijkheid dat de regering thans er melding van kan maken dat de wet houdende machtiging van de Nederlandse regering tot verlening van financiële medewerking aan het vijfjarenplan Nederlandse Antillen voor de jaren 1967 tot en met 1971 in het Staatsblad is verschenen. Het stemt tot verheugenis dat de gewisselde stukken, méér nog dan de tekst van de wet, blijk geven dat zowel regering als parlement van Nederland deze hulpverlening zien als een daad waarmede door Nederland gestalte wordt gegeven aan de nauwe verbondenheid en hechte vriendschap tussen de landen van het Koninkrijk.

Het behoeft in het licht van het voorgaande nauwelijks nadere adstructie dat de door de Regering in de vorige openingsrede uitgesproken verwachting dat de samenwerking met het nieuwe Nederlandse Kabinet vruchtbaar zal zijn, en dat dit Kabinet evenals zijn voorganger steeds begrip zal hebben voor onze problematiek, geheel bewaarheid is geworden.

Het nauwe persoonlijke contact dat de regeringen met elkaar mochten hebben, zowel tijdens het bezoek van Vice-Minister-President Bakker en Minister Veringa als nu van Minister-President De Jong, die wij deze dagen hartelijk in ons midden verwelkomen, kan niet anders dan er toe bijdragen het inzicht in onze sociale, educatieve, economische en politieke problemen te verdiepen. De aanwezigheid van Minister Meyer van Suriname tijdens de 8e Zitting van de Adviesraad voor Culturele Samenwerking tussen de Landen van het Koninkrijk zal er zonder twijfel toe bijdragen, dat de culturele en educatieve banden met het zusterland in Zuid-Amerika worden verstevigd en verinnigd. Het contact tussen de volksvertegenwoordigingen van de drie landen van het Koninkrijk, kan om voor de hand liggende redenen, nimmer zo intensief zijn, als het contact tussen de executieven. Daarom juicht ook de regering inter-parlementaire bezoeken, zoals het bezoek dat onlangs op de Nederlandse Antillen heeft plaats gevonden, van harte toe. De goede verhouding tussen de rijkspartners is immers in grote mate afhankelijk van de goede verhouding tussen de volksvertegenwoordigers van de landen.

De tot standkoming van de hiervoren reeds genoemde wet inzake de financiële medewerking van Nederland aan de tweede fase van het meerjarenplan Nederlandse Antillen, heeft de voorbereiding van de diverse projecten voor de tweede fase in belangrijke mate gestimuleerd. In enkele gevallen werd reeds een principiële goedkeuring voor de uitvoering van de Nederlandse regering verkregen. Ten aanzien van de projecten behorende tot de eerste fase van het meerjarenplan kan de regering mededelen, dat deze projecten voor een groot deel reeds voltooid zijn.

De voortgang van de projecten welke worden gefinancierd met gelden uit het Europees Ontwikkelingsfonds, zoals de scholenprojecten op de diverse eilanden, de infrastructuur volkswoningbouw Brievengat, het project stationsgebouw Aruba, was zeer bevredigend. Het project verbreding St. Annabaai is bereids opgeleverd.

In de loop van dit jaar zullen de inleidende besprekingen aanvangen over een door de Europese Economische Gemeenschap te stichten derde ontwikkelingsfonds. De regering zal al het mogelijke doen om ook uit dit derde fonds financiële hulp te krijgen, voor noodzakelijke projecten.

Het overleg met de autoriteiten van de Europese Economische Gemeenschap om te komen tot een afbraak van de douanetarieven voor import-artikelen uit landen bij de gemeenschap aangesloten of daarmede geasso-

cieerd is nog gaande. De regering hoopt in het nieuwe zittingsjaar de Staten over de op dit gebied te nemen maatregelen te benaderen.

De ontwikkeling op het gebied van het toerisme stemt tot grote tevredenheid en het laat zich aanzien, dat het door de regering in de afgelopen jaren gevoerde beleid om de industrievestiging hier te lande te stimuleren, thans zijn vruchten begint af te werpen.

Voor wat betreft het toerisme heeft de overheid zoveel mogelijk medewerking verleend aan de vestiging van hotels op de verschillende eilanden van de Nederlandse Antillen, in sommige gevallen door het garanderen van door de hotelmaatschappijen te sluiten leningen en in andere gevallen door het rechtstreeks verstrekken van leningen. Ook werd in het kader van het meerjarenplan aan een aantal maatschappijen financiële steun verleend.

De belangstelling voor hotelbouw bij buitenlandse investeerders blijkt inmiddels in die mate gestegen te zijn. dat naar de mening van de regering de moeilijke beginperiode, waarbij veel moest worden verricht om de hotelbouw te bevorderen, achter de rug is. Gebleken is, dat de gegadigden momenteel ook zonder een ruime overheidssteun tot hotelbouw wensen over te gaan.

Op het gebied van de industrialisatie kan de regering melding maken van de recente vestiging op Curaçao van Texas Instruments, de met de Dokmaatschappij getroffen overeenkomst, welke zal strekken tot een aanzienlijke uitbreiding van de dokcapaciteit, alsmede van de kort geleden met Solitron Incorporated gesloten overeenkomst inzake een industriepark voor electronische bedrijven. Het verheugt de Regering dat ook voor Aruba naar haar recentelijk is gebleken, plannen blijken te bestaan voor een dokproject.

Op Bonaire vorderen de werkzaamheden van de aldaar zich vestigende International Salt Company goed, terwijl op St. Maarten de eerste steenlegging voor een rumfabriek plaats vond.

Voor het eerst sedert jaren kon dan ook een stijging van het nationaal product per hoofd van de bevolking worden geconstateerd. Bij de tot dusverre optimistisch klinkende geluiden wenst de regering echter aan te tekenen, dat het werkeloosheidscijfer bij de geschetste ontwikkeling weliswaar zal dalen, maar, gemeten naar maatstaven voor ontwikkelde landen, nog niet in voldoende mate. Het beleid van de regering zal er daarom steeds op gericht blijven zoveel mogelijk werkgelegenheid te creëren. Dit impliceert dat het streven erop gericht moet blijven de concurrentiepositie van de Nederlandse Antillen ten opzichte van het buitenland aantrekkelijk te houden.

Het kan niet onvermeld blijven, dat de voorbereidende besprekingen met een combinatie van twee grote oliemaatschappijen over de financiële en andere voorwaarden waaronder kan worden aangevangen met de exploratie naar olievoorraden, die zich mogelijkerwijs bevinden onder een deel van het continentaal plat behorende tot de Nederlandse Antillen, ook in het afgelopen zittingsjaar werden voortgezet. De regering heeft zich door een volkenrechtelijk expert laten adviseren omtrent kwesties, die verband houden met de begrenzing van het Antilliaans continentaal plat.

In de sociale sector heeft de regering conform haar gedane toezegging na diepgaande bestudering van de materie inzake het algemeen verbindend en onverbindend verklaren van collectieve arbeidsovereenkomsten, een ontwerp-landsverordening doen samenstellen dat binnen niet al te lange tijd aan de Staten zal worden aangeboden.

Een ontwerp-landsverordening tot wijziging van de integratiebepalingen opgenomen in de Landsverordening Ouderdomsverzekering is de diverse advies-instanties van de Regering reeds gepasseerd en zal binnenkort Uw College bereiken.

De regering wenst hierbij ook de toezegging te doen, dat nog in het nieuwe zittingsjaar de bestaande minimumlonen voor het winkelpersoneel en voor het toonbankpersoneel, werkzaam in wasserijen, zullen worden verhoogd, terwijl ook de toepasselijkverklaring van de regeling inzake minimumlonen op andere dan de hier genoemde categoriën van werknemers wordt overwogen.

De arbeidsrust werd in het afgelopen zittingsjaar verstoord door de staking in een aantal hotelbedrijven op Curacao en Aruba. De regering vertrouwt er op, dat de door haar getroffen maatregelen en verleende bemiddeling zullen leiden tot een spoedige oplossing van de bestaande geschilpunten tussen werkgevers en werknemers. In dit verband kan nog worden medegedeeld dat een nieuwe, geheel aan moderne inzichten aangepaste regeling tot bevordering van de arbeidsvrede reeds werd opgesteld en binnenkort aan de Sociaal-Economische Raad en de Raad van Advies zal worden aangeboden.

Eveneens wordt de wenselijkheid tot doorvoering in het nieuwe zittingsjaar van wijzigingen op het stuk van het ontslagrecht overwogen.

Evenals in de voorafgaande jaren zal het streven van de regering gericht blijven op een zuinig en doelmatig beheer van de overheidsmiddelen. Om tot een noodzakelijke verhoging van deze middelen te komen, was het in het afgelopen zittingsjaar nodig enige maatregelen aan Uw College voor te leggen ter verhoging van enige directe en indirecte belastingen. Zoals door de Regering reeds werd toegezegd, zullen op korte termijn aan de Staten voorstellen worden gedaan die tot strekking zullen hebben een grotere sociale differentiatie in de belastingheffing aan te brengen.

De reeds vorig jaar bij de opening van de Statenzitting aangekondigde ontwerpen van landsverordeningen inzake het toezicht op krediet-instellingen, het toezicht op het verzekeringsbedrijf, alsmede op het stuk van de verplichte W.A.-verzekering voor automobilisten, bevinden zich alle in een vergevorderd stadium. Gezien de vele consequenties welke aan de invoering van deze regelingen zijn verbonden, was het nog niet mogelijk de desbetreffende ontwerpen bij de Staten in te dienen.

Aan een nieuwe opzet van het subsidie-beleid wordt door de regering gewerkt. Ook hier dwingen de vele aan een wettelijke regeling verbonden aspecten tot uitvoerig beraad, voordat een ontwerp-landsverordening aan de Staten kan worden aangeboden. Hoewel de toename van de economische bedrijvigheid in meerdere sectoren mede de deviezenontvangsten deed vermeerderen, legde de voorfinanciering van de uitvoering van vele grote werken, zowel in het kader van meerjarenplannen als van projecten gefinancierd door de E.E.G., alsmede sommige particuliere werken toch nog gedurig een groter beslag op de deviezen-voorraad, zodat de totale deviezenpositie wederom enigszins terugliep. Het deviezenbezit van de Bank van de Nederlandse Antillen bleef in het afgelopen zittingsjaar echter vrijwel constant.

Ten aanzien van de reeds aangekondigde herziening van het bezoldigingssysteem voor het overheidspersoneel kan worden medegedeeld, dat voorstellen hieromtrent reeds zijn aangeboden aan de Centrale Commissie voor Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken. De regering heeft intussen ook in haar bezit concrete voorstellen inzake een nieuwe verlofregeling. Zij heeft goede hoop dat in het komende zittingsjaar een ontwerp-landsverordening inzake deze materie bij de Staten kan worden ingediend.

Met de kadastrering van Curacao en Aruba werd goede vooruitgang gemaakt, terwijl de Regering er naar streeft de in het kader van het meerjarenplan uit te voeren kadastrering van Bonaire en de Bovenwindse Eilanden in 1969 op gang te brengen. Wat betreft de werkzaamheden ten behoeve van de betaalde metingen voor de bijhoudingsdienst van de Dienst van het Kadaster kan worden medegedeeld, dat de bedrijvigheid op Curacao belangrijk lager is geweest dan in voorafgaande jaren. Daarentegen bleef het aantal ver-

richte metingen op Bonaire en de Bovenwindse eilanden ook in het afgelopen zittingsjaar toenemen.

De in het vorig jaar bij de Staten ingediende ontwerp-landsverordening op de Stichtingen heeft intussen het publicatieblad bereikt, terwijl momenteel aan de uitvoeringsbepalingen wordt gewerkt.

In verband met de invoering van het nieuwe kinderrecht is bij de Staten een ontwerp - landsverordening houdende wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering ingediend, welk ontwerp zeer waarschijnlijk binnenkort bij Uw College in openbare behandeling zal komen.

Een ontwerp-landsverordening waarin gestreefd wordt om tot een betere regeling inzake kosteloze rechtskundige bijstand aan onvermogenden te komen, is in ontwerp gereed. De indiening bij de Staten van dit ontwerp alsmede van een ontwerp-landsverordening, waarbij de mogelijkheid van adoptie in de Nederlandse Antillen wordt ingevoerd zal in het nieuwe zittingsjaar geschieden.

Een ontwerp-landsverordening tot uitvoering van het op 20 juni 1956 te New York gesloten verdrag inzake verhaal van de uitkeringen tot onderhoud in het buitenland kan eveneens tegemoet worden gezien.

Het streven van de regering zal er op gericht blijven, de personeelsbezetting van het Korps Politie zo spoedig mogelijk op de vereiste sterkte te brengen. Getracht zal worden door intensivering van de propaganda o.a. op de mulo- en middelbare scholen de interesse van de Antilliaanse jongemannen voor een loopbaan bij de politie te verhogen.

In het afgelopen zittingsjaar werd wederom een groot aantal uiteenlopende zaken door de Voogdijraden verwerkt.

De samenwerking tussen de voogdijraden in de Nederlandse Antillen met de voogdijraden in Suriname, alsmede met practisch alle Raden van Kinderbescherming in Nederland was wederom bijzonder goed.

De onderbrenging van het Departement van Onderwijs en het Bureau voor Cultuur en Opvoeding onder één Minister, zonder combinatie met andere portefeuilles, maakte een intensievere bemoeienis met deze tak van overheidszorg mogelijk.

Medegedeeld kan worden, dat de commissie tot vernieuwing van het basis-leerplan thans met haar werkzaamheden zover is gevorderd, dat het algemeen gedeelte van het leerplan persklaar kan worden gemaakt.

De oprichting van een pedagogisch-didactisch bureau kan op korte termijn tegemoet worden gezien.

Door een geregeld bezoek vanwege het Departement aan de kleuterscholen op alle eilanden, door het organiseren van onderwijsdagen en besprekingen wordt getracht het kleuteronderwijs te stimuleren en alle kleuterleidsters op de hoogte te brengen van de vernieuwde inzichten op dit gebied.

Het Nijverheidsonderwijs, zowel voor jongens als voor meisjes, verkeert in een stadium van snelle ontwikkeling.

Voortdurend wordt door de regering gewerkt aan het aanpassen van dit onderwijs aan de eisen des tijds en aan die van de toekomst. Een commissie, die de Regering zal adviseren ten aanzien van de toekomstige structuur van het Nijverheidsonderwijs is met haar werkzaamheden begonnen en hoopt deze nog dit jaar te voltooien.

Voor wat betreft het buitengewoon onderwijs kan worden opgemerkt, dat het in de bedoeling ligt om ook op Bonaire dit soort onderwijs te introduceren, terwijl de speciaalstudie voor onderwijzers bij het buitengewoon onderwijs krachtig zal worden bevorderd.

Verwacht kan worden dat de hotelvakschool, — waarvan de financiering door de Nederlandse Regering is aanvaard — binnen niet al te lange tijd gerealiseerd kan worden.

Met ingang van het nieuwe schooljaar zal in Nederland de nieuwe Wet op het Voortgezet Onderwijs in werking treden. Ook voor de Nederlandse Antillen is de nieuwe koers, welke in Nederland wordt ingeslagen van bijzonder veel belang.

Is alleen al voor de concordantie tussen het onderwijssysteem van Nederland en dat van de Nederlandse Antillen een heroriëntatie van ons voortgezet onderwijs te rechtvaardigen, de structuur van de nieuwe wet op het voortgezet onderwijs brengt bovendien voor de Antilliaanse leerling vele verbeteringen en nieuwe mogelijkheden met zich mede.

Invoering van het nieuwe systeem zal echter zeer aanzienlijke financiële gevolgen met zich meebrengen, welke financiële lasten hoofdzakelijk op de begrotingen van de eilandgebieden zullen gaan drukken.

De pogingen van de Regering om bepaalde vormen van hoger onderwijs in de Antillen te vestigen, beginnen geleidelijk aan gestalte te krijgen. Nadat in het begrotingsjaar 1966 de Stichting Nederlands Antilliaanse Academie in het leven werd geroepen, kwam op 16 mei 1967 de Nederlands Antilliaanse Stichting voor hoger klinisch onderwijs tot stand.

Ook op het gebied van de juridische wetenschappen zijn plannen in voorbereiding om tot een vorm van juridisch hoger onderwijs in de Antillen te geraken.

Van 22 april tot en met 7 mei 1968 is de Adviesraad voor Culturele Samenwerking tussen de Landen van het Koninkrijk in de Nederlandse Antillen bijeen geweest. De regering twijfelt er niet aan of de aanbevelingen van de Raad aan de regeringen van de landen van het Koninkrijk zullen als steeds van grote waarde blijken te zijn voor de culturele samenwerking.

Het verheugt de regering te kunnen mededelen, dat nog in dit jaar de deuren van de Schouwburg "Centro Pro Arte" op Curacao zullen opengaan, terwijl ook het hernieuwde Cultureel Centrum op Aruba weer officieel heropend zal worden. Beide gebouwen die in alle opzichten voldoen aan de eisen die gesteld kunnen worden aan een modern theater, zullen in niet geringe mate bijdragen tot stimulering van het culturele leven op deze eilanden. Op St. Maarten zal dit jaar de "Maison de Culture" zijn voltooiing bereiken, waarmee voor dit eiland naast de economische ook de culturele groei gewaarborgd zal zijn.

De voorlichtende en protocolaire werkzaamheden van de Regeringsvoorlichtingsdienst werden in het afgelopen zittingsjaar voortgezet. De intensieve en productieve arbeid der filmploeg gedurende deze periode deed de filmafdeling tot haar volle recht komen.

Het is de opvatting van de regering, dat het recht op de optimale omstandigheden tot behoud en herstel van gezondheid een sociaal grondrecht is, zodat zij alle geëigende middelen ter hand zal nemen tot volledige realisering van dit grondrecht.

De gunstiger sociale omstandigheden, zoals met name een verbeterde werkgelegenheid, vormden zeker een belangrijke bijdrage tot een goede gezondheid in alle lagen der bevolking. Verbeterde woonomstandigheden en een voortdurende toeneming van het aantal aansluitingen aan het waterleidingnet hebben een duidelijke invloed gehad op het milieu van leven en wonen. Deze factoren zijn te beschouwen als de voornaamste reden waarom het aantal besmettelijke darmziekten als bijvoorbeeld dysenterie geregeld daalt. Ook de in de meerjarenplannen opgenomen projekten voor aanleg en verbetering van rioleringen behoren als urgent te worden beschouwd uit het oogpunt van verbetering van leefklimaat.

De daling van het geboortecijfer, die reeds verschillende jaren aanhoudt, zette zich ook dit jaar voort. Langzaam maar zeker zal een toeneming van de bevolking bij een dalend aantal geboorten zich uiten in andere samenstelling van de bevolking; met name zal ook hier een vergrijzing van de bevolking optreden.

Hulp aan bejaarden met verzorging, met verpleging en ook medische behandeling zal in de nabije toekomst dan ook een toenemende zorg voor de Overheid worden. Naast preventie van ziekte

door verbetering van het woonmilieu streeft de regering ernaar met gerichte maatregelen bepaalde besmettelijke ziekten te voorkomen. Zo ligt het in de bedoeling, binnenkort wederom een campagne te houden tot verdelging van de gelekoortsmug. Deze mug is tevens de overbrenger van nog andere ziekten en vormt als zodanig potentieel een duidelijk gevaar voor de bevolking. In het kader van de ontwikkelingsplannen werd voor de bestrijding reeds de financiële steun van de Nederlandse regering gevraagd.

Aan de Pan American Health Organization werd om technisch advies en leiding verzocht.

Aan de opleiding van artsen blijven de Nederlandse Antillen een — zij het bescheiden — bijdrage leveren. In het afgelopen jaar bracht weer een aantal studenten een deel van hun klinische opleiding door in het St. Elizabeth-Ziekenhuis op Curacao. Verder leidde de band tussen de Rijksuniversiteit te Groningen en de Stichting Klinisch Hoger Onderwijs alhier tot een 2e cursus, als voortgezette opleiding voor artsen. Evenals het vorig jaar nemen ook dit jaar artsen uit vele omringende landen hieraan deel.

's Lands Psychiatrische Inrichting voldoet aan redelijke eisen voor opname en behandeling van volwassen patiënten. Er is echter een dringende behoefte om ook geestesgestoorde kinderen te kunnen opnemen in een aparte afdeling, die geschikt is voor dit doel.

Binnenkort zal een definitieve studie gereed komen betrekking hebbende op geestelijk gehandicapte kinderen in de Nederlandse Antillen welke studie de regering inzicht zal verschaffen in de behandelingsmogelijkheden voor deze groep.

De toenemende economische groei in de Nederlandse Antillen en de daarmede gepaard gaande uitbreiding van het luchtverkeer maakte het nodig, bepaalde postale voorzieningen te treffen zowel op de luchthavens als op postkantoren.

De ontwikkeling van de wereld-telecommunicatie wettigt de verwachting dat de Lands-Radio- en Telegraafdienst binnen enkele jaren zijn verkeersomvang zal hebben verdubbeld.

De regering heeft dan ook de nodige plannen uitgewerkt om ook voor de verdere toekomst in de stijgende telecommunicatiebehoeften te kunnen voorzien. Aangezien de telecommunicatietechniek steeds gecompliceerder wordt, zijn reeds vorig jaar enkele Antilliaanse hogere technici aangetrokken. In het lopende jaar en in de komende jaren zal in toenemende mate hiermede worden voortgegaan.

Voor wat betreft de luchtvaart moge de regering mededelen, dat einde dit jaar de overname van de A.L.M. zal worden gerealiseerd, waardoor zij een volkomen nationale luchtvaartmaatschappij zal zijn geworden, die met een vernieuwde vloot haar service aan het publiek zal kunnen verbeteren. Het luchtverkeer naar en van de Nederlandse Antillen is de laatste jaren met ± 15% per jaar toegenomen, terwijl voor de toekomst met een nog hoger groeipercentage rekening zal moeten worden gehouden. Deze ontwikkeling maakt het noodzakelijk aandacht te besteden aan de modernisering van de systemen van de luchtverkeersbeveiliging. Een vernieuwing daarvan, welke o.m. zal inhouden de installatie van radar en andere moderne radio-navigatie-hulpmiddelen, maakt momenteel reeds onderwerp van studie uit.

Per 21 juli 1968 zal het Uitwateringsverdrag 1966 in werking treden. Hierdoor kunnen nu de vele bunkerschepen die de havens van Aruba en Curacao aandoen, dieper afladen.

Mijnheer de Voorzitter,

Het is de innige wens der regering om in het komende jaar al de hiervoren ontvouwde plannen te kunnen verwezenlijken. Doch het is onjuist te menen dat de oplossing van alle problemen in het economische- sociale en politieke vlak, tot de taak van de overheid alléén behoort.

De oplossing van de vele en moeilijke vraagstukken die voor ons liggen, vereist veel gezamenlijke inspanning en doorzettingsvermogen van mensen uit alle sectoren van onze maatschappij; vereist bezieling, veerkracht van geest en de vaste wil om in weerwil van alle moeilijkheden steeds het beste te geven van wat in ons is.

Het is in deze zin, dat een beroep op de gehele gemeenschap wordt gedaan opdat kan worden voortgegaan op de weg naar een betere toekomst.

Ik moge besluiten, mijnheer de Voorzitter, met een woord van dank aan Uw College en aan allen die in het afgelopen zittingsjaar de regering bij de uitvoering van haar taak, in welke vorm ook, hebben bijgestaan.

Moge Gods zegen op ons aller arbeid rusten. En hiermede verklaar ik de gewone zitting van de Staten van de Nederlandse Antillen geopend.

Bishíta di Premier P.J.S. de Jong

Dia 6 di Mei 1968 Minister President di Hulanda Sr. P. J. S. de Jong a yega na Dr. Albert Plesman Luchthaven pa un bishíta na Antillas Neerlandes. Ela bini acompanjá pa e director di gabinete di Vice Minister President Drs. A. Jonkers i e Raadsadviseur Dr. D. M. Ringnalda. E permanencia na Antillas a dura di 6 te 17 di Mei en vez di un dia mas manera e idea tabata originálmente pa motibunan especial, door di cuá ela permanecé na Corsow, Aruba, i Bonaire, mientras cu ela primintí di na un otro ocasion e ta spera di lo tin e placer di por pasa tambe na Islanan Ariba. Promé cu e viahe aki, Sr. De Jong ya tabata shete biaha caba na Antillas, manera ela expresé na su salida for di Hulanda, pero cada bes atrobe den un otro puesto. Ta un custumbra cu cada premier nobo di Hulanda presentá tambe na e otro partinan di Reino di ultramar, i na su salida for di Hulanda ela bisa di ta contentu di por bolbe contra cu su amigunan di antes.

Durante cu Sr. De Jong tabata na e diferente islanan ela tene conbersacionnan útil, tantu cu Gobierno Central como cu e diferente Bestuurscollegenan. Na apertura dje anja nobo di Staten dia 14 di Mei último Sr. De Jong tabata presente.

Premier De Jong ta spera di ora cu e bishitá Surinam, manera e tin planéa, na Juni di bai tira un bista na Islanan Ariba tambe.

Durante di su estadía na e diferente islanan Su Excelencia Sr. De Jong tabata acompanjá pa Su Excelencia Minister President di Antillas Neerlandes Sr. Ciro D. Kroon i Sr. B. Fijnje, Hefe interino di Departamento di Informacion.

Sr. De Jong a hanja plena oportunidad di a reuní cu e Bestuurscollegenan i tende tur loke nan tabata deséa di trèce dilanti na su conocementu, di cuá ela tuma debída nota.

Ta di comprendé cu además di e parti oficial, tambe e álto bishitante a ser agasahá manera ta custumbra na e parti aki di nos Reino i a probechá ne mes tempu di goza di nos solo i bon clima.

Na su yegada di regreso na Schiphol den un entrevista cu prensa, Sr. De Jong a bisa cu ela hanja plena oportunidad di por a combersá cu tur e autoridadnan, manera e Gezaghebbernan, Bestuurscollegenan, miembronan di Staten, i Ministernan tocante dje plannan pa desaroyo. Ela keda grátamente sorpresá door dje progreso cu e por a constatá na tur e islanan di Antillas Neerlandes; naturálmente cu ainda mester hasi hopi mas, pero ela observá cu ya tin un movementu progresivo i ta parcé cu Antillas ta bai pa un futuro cu ta prometé hopi cos bon. Na su yegada di regreso na Schiphol Sr. De Jong a ser ricibí i saludá door di nos Minister Plenipotenciario Dr. Efrain Jonckheer.

EXITOSO SESION DI ADVIESRAAD PA COOPERACION CULTURAL DI REINO

For di 22 di April te 7 di Mei 1968 e Adviesraad pa cooperacion cultural entre e Paisnan di Reino e tene e di ocho reunion na Antillas Neerlandes. E Raad aki ta reuní tur anja den un dje tres pártinan di Reino. Den dje Raad cada un dje tres socionan tin tres miembro. Pa Hulanda ta Prof. Mr. W. F. de Gaay Fortman, Drs. B. J. E. M. de Hoog i Dr. H. Frese; pa Surinam ta Ir. Fr. Breeveld, Dr. W. R. W. Donner i Mr. L. F. Ramdat Misier, i pa Antillas Neerlandes ta Sra. M. Henriquez i Sres. J. H. Beaujon i H. Dennert.

Además Su Exc. Prof. Dr. G. H. Veringa, Minister di Ensenjanza i Ciencias di Hulanda i Su Exc. E. P. Meyer, Minister di Ensenjanza i Cultura General di Surinam tabata di bishíta durante dje reunion dje Adviesraad pa consúlta.

Dialuna 22 di April último pa 4'or di atardi e apertura solémne dje di ocho sesion a tuma lugar den sala di reunion di Raad di Ministernan. E reunionnan mes dje Raad a tuma lugar den sala di reunion di Raad van Advies den Fort Amsterdam.

Durante nan estadía na Antillas Neerlandes e miembronan a bishitá oficialmente Aruba, Islanan Ariba i Bonaire tambe.

Na fin dje sesionnan dia 7 di Mei último tabatin un conferencia cu prensa durante cuá e resultadonan dje discusionnan a ser duná di conocé, loke a duna un bon idea di e esfera cu a reina i e impresionnan favorable cu semehante reunionnan ta producí. Dia 7 di Mei Su Exc. Minister di Cultura i Educacion Sr. E. O. Petronia a finalisá e actonan ofreciendo un diner di despedida den Hilton Hotel, cu tabata un verdadero éxito.

E foto mas ariba ta sacá na momentu cu e ex-president dje sesionnan dje Adviesraad pa cooperacion cultural entre e tres Paisnan cu ta componé Reino Neerlandes, Prof. Mr. W. F. de Gaay Fortman, ta entregá e martín over i felicitá e president nobo Sr. J. H. Beaujon. Sintá dilanti di Prof. De Gaay Fortman ta keda Su Exc. Minister E.O. Petronia, kende semper a demostrá un interes grandi den dje trabou i posibilidadnan dje reunionnan aki, i te na man robes sintá ta keda Mr. L. F. Ramdat Misier, un dje representantenan di Surinam. Abou nos lectornan por apreciá un bishita cu e miembronan dje Adviesraad a hasi na Buurt Centrum Groot Kwartier.

Sr. MODESTO OBISPO MARTUS, kende a ser condecorá cu e medaya di plata cu cuá Su Mahestad Reina Juliana a distinguié na ocasion di Su cumpleaños. Su Exc. Gobernador Mr. N. Debrot aki ta efectuando e acto solemne ei. Sr. Modesto ta casá i tin 3 jiu, ela drenta servicio di Gobierno dia 14 di November 1955 i for di 15 di Juli 1957 e ta traha na Raad di Ministernan como Bode 1ste klas A. E distincion aki a recaé riba su persona pa su lealtad, su sentido di deber i bon comportacion.

Un lista di tur e personanan cu a ser condecorá i distinguí door di Su Mahestad cu motibu di Su cumpleanjos ta publicá riba página 4.

Mescos cu na tur e otro islanan, tambe na St. Maarten, Anja di La Reina a ser celebrá calurósamente cu hopi forma di demostracionnan di alegría door di henter e poblacion.
Riba e foto aki lectornan por weita un dje gruponan cu a atraé masha atencion i a ser hopi gustá.
Islanan Ariba no a keda atras i a mustra cu manera semper nan tambe su lazonan histórico cu Cas di Oranje Nassau ta íntimamente ligá

Pa motibu cu Sr. O. R. A. Beaujon a tuma su retiro como miembro di Staten di Antillas Neerlandes, na su lugar a drenta Sr. H. M. van Delden, kende aki ta prestando huramentu serca Su Excelencia Gobernador Mr. N. Debrot.
Lezamentu dje contenido dje huramentu, manera e foto ta mustra, a sosodé door di Hefe di Oficina Central pa Asúntonan Hurídico i General, Sr. Mr. C. Dip.

Su Exc. P.J.S. de Jong na Antillas

Promé cu su salida di vuelto pa Hulanda, Su Exc. Premier P. J. S. de Jong a tene un conferencia cu medionan di publicidad na Hato, na unda ela duna un resúmen di su bishita na Antillas, mustrando su satisfaccion i bon impresion cu e ta bai cuné back Hulanda. Te na man drechi nos por weita Su Excelencia Sr. de Jong sintá banda di Su Exc. Sr. Ciro D. Kroon.

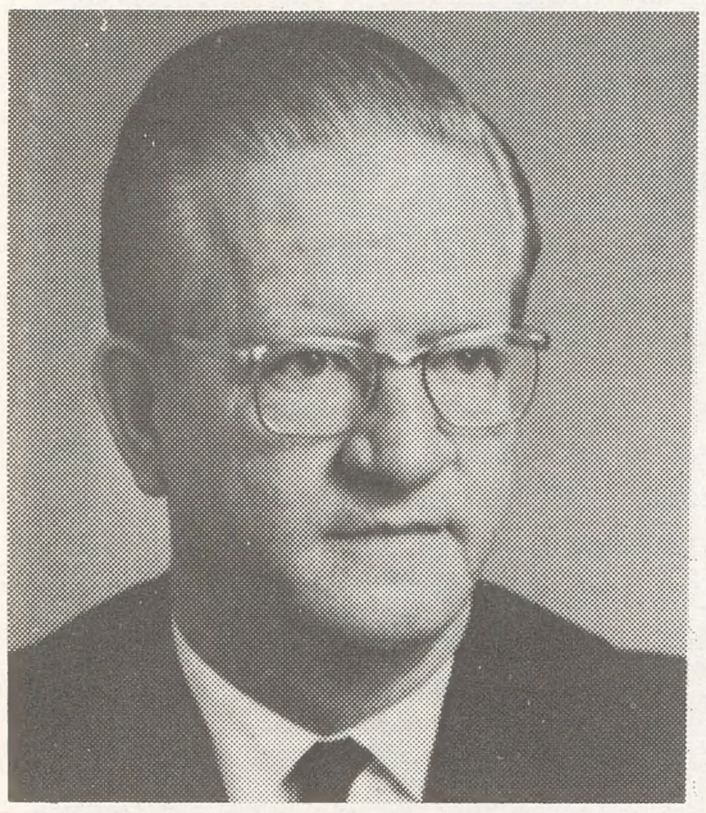
Su Exc. Sr. de Jong a keda masha contentu di por a bolbe bishitá Aruba. E foto aki ta sacá na momentu cu e Premier Hulandes acompanjá pa Su Exc. Sr. C. D. Kroon, Minister President di Antillas Neerlandes, i algun miembro di Bestuurscollege di Aruba, ta saliendo for di C. G. Abraham de Veerschool - Mulo, un di e tantu lugarnan cu ela hanja tur oportunidad posibel pa mira pa su mes adelanto dje isla.

Na Bonaire Su Exc. Premier de Jong tabatin tambe un conferencia cu Bestuurscollege dje isla ei, na unda e dinámico miembro di Staten di Bonaire, Sr. L. A. Abraham i no menos Gezaghebber di Bonaire, Sr. E. J. Morkos, a duna e bishitánte tur clase di informacion cu e tabata deseá. Sintá entre Gezaghebber Morkos i Sr. Abraham ta keda manera lectornan por mira, Su Exc. Minister President di Antillas Neerlandes, Sr. Ciro D. Kroon, kende a acompanjá Sr. de Jong durante henter su viahe ne tres islanan.

Dos alto ambtenaar cu pensioen

Últimamente dos ambtenaar di alto categoría a bai cu pensioen for di servicio di Gobierno, despues di a recorré un carrera impresionante cu dedicacion i éxito, sabiendo conquistá aprecio i aprobacion di tantu e público cu durante tur e tempu largu ei a bini na contacto directo cu nan persona, mescos tambe di parti di Gobierno.

Sr. W. G. BREUSERS despues di a pasa su exámen di Mulo na St. Thomas College, cu 17 anja di edad na 1934, a drenta servicio di Gobierno na Administratie di Finanzas. Di ei ela sigui un opleiding pa praktijkdiploma boekhouden i a obtené su diplomanan di klerk i adjunct-commies. Asina ela sigui te su promocion como Referendaris A na Administratie di Finanzas. Cu exepcion di un temporada cu ela traha como secretario interino di e College di Algemeen Bestuur cu tabatin e tempu ei, ela bai temporalmente over na Territorio Insular di Corsow pa yuda cu pone e fundéshi pa trahamentu di begroting. Riba terreno di trahamentu di begroting Sr. Breusers a hasi hopi i bon trabou. E tempunan cu e trabounan a ser repartí i destiná pa cargo di Gobierno Central i otronan pa Territorionan Insular, e tabatin un parti masha activo eiden, cuá esfuerzonan naturalmente a ser áltamente apreciá door di su superiornan. Na anja 1950 ela ser encargá definitivamente cu direccion dje seccion di Asuntonan di Begroting di Administratie di Finanzas.

Sr. Breusers a pidi i a ser concedí su retiro for di servicio di Gobierno cuminzando 1 Juni 1968 cu calificacion honroso i agradecimiento pa tur e bon trabounan cu ela hasi.

Su energía sinembargo no ta permitié di bai sinta pornada, di tal manera cu ela aceptá un puesto serca Curaçaosche Hypotheekbank.

Tambe riba terreno social Sr. Breusers a demostrá su interés como miembro di directiva di diferente institucionnan den nos comunidad, entre otro den Directiva General di Ambtenarenbond durante dje anjanan dificil di guerra; den Wit Gele Kruis i Militair Tehuis St. Christoforus i principálmente den Club di Leonnan na Corsow den cuá ela ocupá tur e puestonan den directiva. Como president ela dedicá masha interes i actividad pa por a yega na créa un "bloedbank" pa Roode Kruis na Corsow, cuá na anja 1960 ela pasa over personálmente na Hospital. Den dje asunto di dunamentu di "Plaza Piar" e nomber aki, e tabatin gran parti pa logra na honra e gran Curazoleño dje manera ei.

Sr. Breusers a náce 30 di Juni 1917 i ta casá cu Sra. Blanca E. de las Mercedes Dovale.

* * *

Sr. ALBERT L. HOLLANDER kende a náce na Aruba dia 29 di December 1917, ta casá cu Sra. Aida de Jesus Prince, i nan tin tres jiu. E ta posée e diplomanan di Mulo, Adjunct-Commies, L.O. Inglés i L.O. Spanjó, e ta

specilisá den Kiesrecht, Nationaliteitsrecht i Personenrecht.

Durante su carrera den servicio di Gobierno nos por mencioná cu Sr. Hollander a drenta dienst dia 1 di Juni 1936 como schrijver, siguiendo su promocionnan pa klerk, adjunct-commies, commies i 1 di Januari 1954 como Hoofdcommies, birando dia 1 di Januari 1954 Hefe di Departamento di Bevolkingsregistratie i Eleccionnan. 1 di Juli 1956 ela ser promové na Referendaris B i dia 1 di October 1961 na Referendaris A.

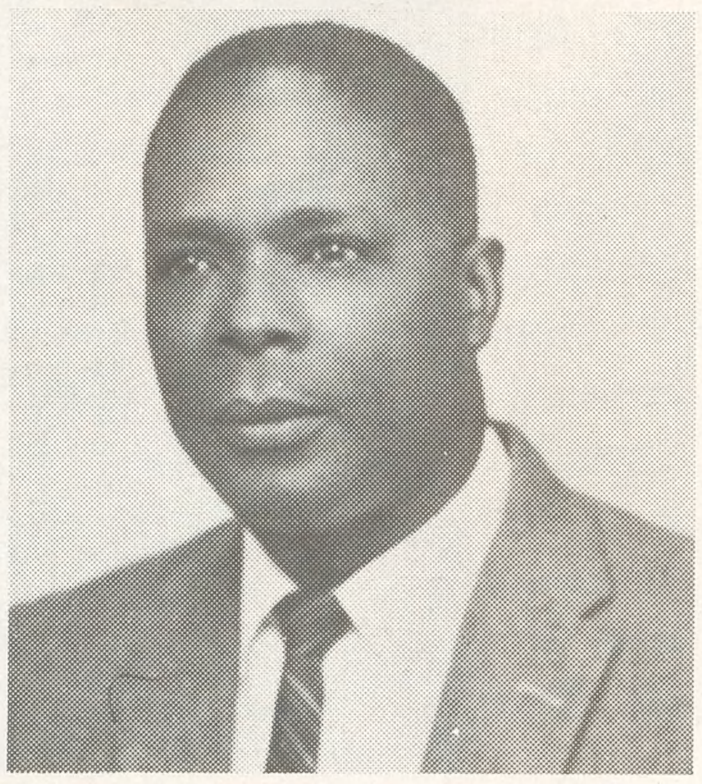
Sr. Hollander su trabounan ta incluí Hefe di Bevolkingsregistratie i Eleccionnan; Ambtenaar di Burgerlijke Stand, President interino di Hoofdstembureau tantu di Staten como di Eilandsraad, President di e Comision pa duna cayanan nomber, President di e Comision pa Idéanan, Miembro di Dienstplichtraad, Leraar Ambtenarencursus i den tur semper ela sobresalí pa su dinamismo i forma di organisacion. Su funcionnan particular ta entre otro Miembro di Onderwijsraad, President di Thuislozenzorg, President di St. Hedwig Stichting pa e schoolnan B.L.O.

Pa su ocupacion meritório den nos comunidad Sr. Hollander a ser condecorá dia 5 di April 1966 pa Decision Real como Ridder den Orde di Oranje Nassau. Sr. Hollander ta un dje alto ambtenaarnan cu semper a sabi di cumpli debidamente cu su obligacion i organisá su departamento i trabounan di un manera esmerá, cu a merecé aprecio i reconocimiento di unu i tur. Sr. Hollander tambe lo bai ocupé cu un puesto den e sector privá.

* * *

Na e dos personanan aki, Sr. W. G. Breusers i A. L. Hollander, kendenan a sali for di dienst cu un merecido pensioen, ta bai pe medio aki nos deséonan sincéro pa hopi anja mas di bida gozando di un bon salud den compañía di e sernan cu ta mas ayegá na nan curazón, i cu tanto cu ta keda na nan alcánce nan lo sigui cooperá den un forma of otro na progreso di nos Pais.

ANAAB a despedí di Sr. E. P. MONTE

Diasabra-anochi 13 di April 1968 miebronan di ANAAB (Bond di Ambtenaarnan di Antillas Neerlandes) durante un recepcion cu a tuma lugar den Flamboyant Beach Hotel na Corsow a tuma despedida di Sr. E. P. Monte como President dje Bond. Sr. Monte kende durante 12 anja a ocupá e puesto hopi dificultóso aki di un manera eminénte i cu a merecé aprobacion di e cantidad grandi di miembronan a dicidí awor di retirá como tal pa motibu di su estudio. Na lugar di Sr. Monte e puesto di President di ANAAB a bai over den man di Sr. R. Samny. Na Sr. Monte ta bai nos mihó deséonan pa tur clase di felicidad i bon suerte den futuro.

Dia 8 di April 1968 Mr. Antoon Roose, kende un siman promé a fallecé na Hulanda despues di a sufri di un enfermedad basta largu, President di Hof di Husticia di Antillas Neerlandes, Mr. J. C. A. Engel, promé cu e trabounan diario dje dia ei a cuminzá, a cúmpli cu e triste deber di recordá memoria dje fallecido, calificando su persona na bida como un personalidad integro. E orador a recorré e carrera relativamente corticu dje fallecido mustrando cu e tabata un dje hendenan di principio cu no tabata busca pa yáma atencion riba su persona. Su numeróso actividadnan, además di su funcion como huez, ta conocí tanto riba terreno social como religioso. Cu Dios lo consolá su entristesida viuda i jiunan cu ela laga atrás.

